

HIRDETMÉNY

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE KITŰZTE

AZ ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐK 2010. ÉVI VÁLASZTÁSÁT.

AZ ELSŐ FORDULÓ NAPJA: **2010. ÁPRILIS 11. VASÁRNAP**

A MÁSODIK FORDULÓ NAPJA: **2010. ÁPRILIS 25. VASÁRNAP**

**A SZAVAZÁS 6.00 ÓRÁTÓL 19.00 ÓRÁIG TART.
A VÁLASZTÓI NÉVJEGYZÉK**

A választópolgárok a névjegyzékbe történő felvételükről
2010. február 12-ig kapnak értesítést.

A névjegyzék **2010. február 10-től február 17-ig** tekinthető meg
a polgármesteri hivatalban.

AJÁNLÁS

A választáson jelöltet ajánlani 2010. március 19-ig ajánlószelvényen lehet.
A jelöléshez legalább 750 választópolgár érvényes ajánlása szükséges.

SZAVAZÁS

A választópolgár **személyesen, lakóhelyén** szavazhat.

A szavazás napján lakóhelyétől távol lévő választópolgár belföldön igazolással,
külföldön a Magyar Köztársaság nagykövetségein és főkonzulátusain adhatja le szavazatát.

Igazolás kiadását ajánlott levélben **2010. április 6-ig**,
személyesen vagy meghatalmazott útján **2010. április 9-én 16.00 óráig**,
a külképviseleti névjegyzékbe való felvételt **2010. március 19-én 16.00 óráig**
lehet kérni a lakóhely szerint illetékes jegyzőtől.

Szavazni egy egyéni választókerületi jelöltre és egy területi listára lehet.

Részletes tájékoztatásért a polgármesteri hivatalban működő választási irodához lehet fordulni.

Helyi Választási Iroda címe: 6775 Kiszombor, Nagyszentmiklósi u. 8.

Vezető: Dr. Kárpáti Tibor jegyző

Helyi Választási Iroda

Tájékoztató a képviselő-testület üléseiről	3-7. old.
A 2010. évi közszolgáltatási díjak	5-6. old.
Szemétkérdés: lakossági felvetésre egyeztet az önkormányzat	9. old.
Pályázati hírek	10. old.
Adóhírek	11-13. old.
Iskolai hírek	13-17. old.
Óvodai hírek	17-19. old.
EESZI hírek	20-21. old.
Egy százalék	22. old.
Programajánló – X. Irodalmi Est és március 15-ei nemzeti ünnep	23. old.

F A L U G Y Ű L É S

Kiszombor Nagyközség Önkormányzata
FALUGYŰLÉSRE

hívja a község lakosságát

2010. március 10-én (szerda) 18 órára

az Ady Endre Művelődési Házba.

Részletekért figyelje a postaládájában hamarosan megjelenő meghívót!

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

Biztonságos működés, megfontolt fejlődés 2010-ben

A vonatkozó törvény szerint minden év február 15-ig be kell terjeszteni a település képviselő-testülete elé az önkormányzat adott évre vonatkozó költségvetését. Ennek érdekében széles körű egyeztetést folytatott le Szegvári Ernőné, Kiszombor polgármestere vezetésével az önkormányzat annak érdekében, hogy a kötelező és a vállalt önkormányzati feladatokat áttekintse, a nagyközség fejlesztési céljaival egyező pályázatokat kihasználja, de eközben biztosítsa az önkormányzat és intézményeinek működési feltételeit. Éppen ezek az egyeztetések miatt tudunk néhány tájékoztató számot ismertetni cikkünkben.

Az önkormányzat bevételei

A nagyközség bevételeinek meghatározó részét az önkormányzatokat megillető állami, **ügynevezett normatív hozzájárulások**, valamint a **településen képződött személyi jövedelemadó átengedett része** jelenti. Az állami hozzájárulás összege a tavalyi évhez viszonyítva jelentősen csökken, a 2009. évi összeg eredetileg 366,7 millió forint volt, erre az évre ez 339,9 millió forint, azaz **csaknem 27 millió forinttal kevesebb**. Kiszombor önkormányzata egész évben várhatóan 563 millió forintból gazdálkodhat, miközben kiadásai 587 millió forintot tesznek ki. A hiányzó 24 millió forintot az előző évi kötelezettségvállalással nem terhelt pénzmaradványból (ez több mint 14 millió forint), illetve hitel felvételével biztosítja a képviselő-testület. A bevételek részletezéséből kiderül, az iparüzési adóbevételt az óvatosság elve alapján tervezte meg az önkormányzat. A gépjárműadó mértékét továbbra is törvény határozza meg, a helyben beszedett adó teljes összege az önkormányzaté. A termőföld bérbeadásából származó személyi jövedelemadó szintén a földterületek fekvése szerinti önkormányzatot illeti meg. Az önkormányzatnak adók módjára behajtható tartozás átadása esetén a szabálysértésből és helyszíni bírságból származó bevételek 100 százaléka, a környezetvédelmi bírság 30 százaléka, valamint a közlekedési szabálysértések után kiszabott közigazgatási bírságból származó bevételek 25 százaléka a költségvetésünk bevételeit növeli.

Az ügynevezett **működési célra átvett pénzeszközök** között említendő a Ferencszállás és Klárafalva önkormányzataitól az óvodai társulás működéséhez nyújtott hozzájárulás. A Makói Kistérség Többcélú Társulása az által igénybevett normatív támogatásokat átadja a feladatellátásban résztvevő önkormányzatok részére. Átvett pénzeszközként szerepel még a mezei őrszolgálat működéséhez és az iskolatej kiadásaihoz

nyújtott támogatás is. A képviselő-testület döntése alapján a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményekben fizetendő étkezési térítési díjakat 4,1 százalékkal növelte az önkormányzat.

A kiadások legjellemzőbb tételei

A költségvetés komoly részét kitevő **személyi juttatások tervezése a hatályban lévő törvények** (munka törvénykönyve, közalkalmazotti és köztisztviselői törvény) **szabályainak figyelembevételével történt.** A pedagógusok kiemelt munkavégzéséért járó kereset-kiegészítés 5.250 Ft/hó/fő. Az önkormányzati képviselők és bizottsági tagok tiszteletdíja ebben az évben sem emelkedik. Kiszombor a köztisztviselőknek a törvény szerint biztosítja az úgynevezett cafeteria-juttatást. Az önkormányzat fenntartásában működő intézmények közalkalmazottai részére 6.000 Ft/hó/fő összegű melegétel utalványt tervezünk biztosítani - mely után a munkáltatónak 25 % adót kell megfizetni - amennyiben az önkormányzat működési bevételeit időarányosan teljesíteni tudja.

Ez évtől a rehabilitációs hozzájárulás összege ötszörösére emelkedik. Az önkormányzat költségvetésében 5,7 millió forint kiadást jelent ez a tétel. Ezt a hozzájárulást a megváltozott munkaképességű személyek foglalkozási rehabilitációjának elősegítése érdekében kell fizetni annak a munkáltatónak, ahol az általa foglalkoztatott létszám a húsz főt meghaladja, és a megváltozott munkaképességű személyek száma nem éri el a létszám 5 százalékát. A fenti összeget célszerű lenne megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatására fordítani.

A Polgármesteri Hivatal dologi kiadásai – melyet tavalyhoz képest nem emeltünk – között szerepel például a teke, aerobic, sakk és a nyugdíjasok támogatása, összesen 348 ezer forint összeggel.

A rendszeres szociális juttatásokat a jogszabályi előírások alapján terveztük. Az aktív korúak ellátása részben a rendszeres szociális segélyben részesülők támogatására (egészségkárosodott, 55 év feletti, a 14 év alatti gyermekét napközben elhelyezni nem tudó szülő, valamint helyi rendeletben szabályozottak köre); részben a közfoglalkoztatásra, a képzésre kötelezettek részére kifizetett támogatásra fordítódik. A közfoglalkoztatás keretén belül tavaly 101 fő, míg idén várhatóan 134 fő kerül alkalmazásra.

A szociális ellátásokra tervezett keret megegyezik a tavaly e célra biztosított összeggel. Ez az előirányzat tartalmazza az újszülöttek támogatásának összegét is.

A fejlesztések között szerepel pályázati forrás igénybevételével a Dózsa György Általános Iskola épületei felújításának befejezése és az oktatás informatikai feltételeinek bővítése. Ebben az évben valósul meg az egészségügyi szolgáltatások fejlesztése, orvosi rendelők korszerűsítése, felújítása. A kistérséggel összefogva kerül sor a 43-as főútvonal mentén majdan megépülő kerékpárút tervezésére, illetve elkezdődhet a szennyvízcsatorna-hálózat kiépítése a településen.

Önkormányzati beruházként valósul meg a Helytörténeti Gyűjtemény épületének és környezetének felújítása, a Vályogos-tó és környékének megújítása, a Kör utca egy szakaszának járdafelújítása, illetve a polgármesteri hivatal akadálymentesítése. **Az önkormányzat a fejlesztésekhez szükséges önerő összegét a tulajdonában lévő Diszkont Kincstárjegyek értékesítéséből biztosítja.** Ezenkívül még pályázatot nyújtottunk be a Dél-alföldi Operatív Program „Belterületi csapadék- és belvíz elvezetés” című kiírásra, valamint a Környezet és Energia Operatív Program keretében a „Sportsarnok komplex energiatakarékosági fejlesztése” címmel Sportsarnokunk fűtőkorszerűsítésére.

Jelenleg az önkormányzatnak hitelállománya nincs, likviditási helyzete megfelelő. Az intézmények működését biztosítani tudjuk.

K I S Z O M B O R I O H Í R A D Ó

Tájékoztató a képviselő-testület üléseiről

A tavalyi év utolsó ülését december 15-én kedden tartotta a képviselő-testület. Első napirendben a polgármester számolt be az előző ülés óta eltelt időszak munkájáról, fejleményeiről az alábbiak szerint.

„November 25-én Domaszéken voltunk jegyző úrral a Csongrád Megyei Településtudósági Kft. taggyűlésén.

November 27-én a Makó és Térsége Víziközmű Kft. tulajdonosi taggyűlése elmondta vezérigazgató úr, hogy őket is érintette a válság, sajnos 5 embert el kellett küldeni, és az állásmegtartási pályázatuk sikertelen volt. A pénzügyi helyzetük stabilnak mondható.

November 30-án Ferencszállás, Klárafalva polgármesterei, Makó jegyzője és a körjegyző Kiszomboron voltak a hivatalban, ahol az ivóvízminőség-javító programról egyeztettünk.

December 2-án Haklik János iskolaigazgató helyettes és Lehoczki Béla tervezővel a Sportcsarnok fűtőkorszerűsítési terveiről egyeztettünk. Ezzel kapcsolatban majd január elején kell döntést hozni pályázat beadásáról.

Délután szerződést kötöttünk az orvosi rendelő felújításának kivitelezőjével. Ezután az iskola felújításának helyszíni bejárásán voltam.

December 3-án Makón, a szennyvíztársulat közgyűlésén vettem részt a helyi küldöttekkel.

December 4-én Makón a Többcélú Társulás ülésén voltam, ahol a közoktatás helyi gondjairól beszélgettünk a térség iskolaigazgatóival. Ezután a Víziközmű Kft. Felügyelő Bizottságának ülésén vettem részt.

December 7-én délután Makón az ivóvízminőség-javító programmal kapcsolatos konzultáció volt.

December 8-án Budapesten voltam TÖOSZ elnökségi ülésen.

December 9-én délután iskola kooperációs megbeszélést tartottunk.

December 11-én Makón szennyvíztársulási ülés volt, utána pedig Többcélú Társulási ülésen vettem részt.

December 13-án délután a művelődési házban Luca-nap keretében egy nagyszerű rendezvényen vettem részt, ahol a szokásokhoz híven most is nagyon sokan voltak.”

A képviselő-testület tájékoztatót hallgatott meg a 2009. évi adóbevételekről. A helyi költségvetés bevételi részét képezi az iparüzési adó, a földbérbeadásából származó jövedelemadó, a gépjárműadó, valamint az adók módjára átadott helyszíni-, illetve szabálysértési pénzbírság behajtásából származó bevétel.

2009. november 30-ig az adóbevételek az alábbiak szerint alakultak:

Adónem	Évi kivetés /terhelés/ Ft.	Tervezett bevétel Ft.	Hátralék Ft	Önkorm. maradt Ft.
Iparüzési adó	27.727.600	20.016.000	7.881.192	26.085.000
Gépjárműadó	25.006.800	20.000.000	7.022.997	20.395.204
Termőföld. bérbead.sz.ja.		100.000	30.010	120.944
Összesen	52.734.400	40.116.000	14.934.199	46.601.148

Az adóbevételek időarányos teljesítése mellett a 2010. évre várható változásokra is kitért a tájékoztató, melyről az adóhírekben olvashatnak (11-12. old.).

Téli-tavaszi közmunkaprogram pályázaton való részvétel mellett döntött a testület. A Szociális és Munkaügyi Minisztérium pályázatának támogatási időszaka várhatóan január 15-től június 15-éig tart. A pályázatot a Makói Többcélú Kistérségi Társulása nyújtja be. Kiszombor 5 hónap időtartamra 5 fő közmunkás foglalkoztatását pályázza.

Minden év utolsó, decemberi ülésén döntenek képviselőink a következő évre érvényes közszolgáltatói díjakról. Ekkorra az összes szolgáltató elküldi az árakkal kapcsolatos számításait, javaslatait. Ezeket a szolgáltató képviselőivel megtárgyalják, és szavazással döntenek. (összességében a cikk végén – a szerk.)

Így sor került a települési szilárd hulladék szolgáltatási díjának kialakítására is. A szolgáltató képviselője indokolta az árkalkulációt. Ennek alapja a mindenkori, KSH adatai szerint számolt szakmai infláció, mely 15-16%-os. A szolgáltató ennél alacsonyabb, 12%-os emelésre tett javaslatot. Elmondta, hogy növekedett az elszállított szemét mennyisége. Sok esetben tapasztalják, hogy 120 literes kuka helyett 240 literest tesznek ki a lakosok. Azt is elmondta, hogy ezt a jövőben ellenőrizni fogják. Továbbá megtudhatta a képviselő-testület, hogy 5.5 millió forint kintlévősége van a szolgáltatónak, azaz a lakossági szemétszállítási díj befizetések ekkora összegű elmaradásban vannak. A pozitív hír viszont az, hogy 2010-ben az emelés tartalmazza az évi egyszeri lomtalanítás költségét is. Képviselőink elfogadták a szolgáltató javaslatát, és megszavazták a 2010. évre érvényes díjakat.

Az ivóvíz és a szennyvíz közszolgáltatói díjának megállapítása is megtörtént. Elsőként az ivóvíz díjának árkalkulációját ismerte meg a testület. A Makó Térségi Víziközmű Kft. két kalkulációt nyújtott be megfontolásra. Egy 4, ill. egy 8.3%-os víz- és alapidíjemelést tartalmazót. Képviselőink hosszas vita után a 4%-kal emelt díjat fogadta el.

A folyékony hulladék közszolgáltatói díjára a szolgáltató 4.7%-os emelést kalkulált. A képviselők 4%-os emelésre tettek javaslatot, melyet el is fogadtak. A képviselő-testületnek lehetősége van normatív (állami) támogatásból csökkenteni ezt az összeget. Ennek mértéke 2010-ben 100 Ft/m³ lehet. A képviselő-testület ezt további 157 forintra növelte a község költségvetése terhére, így összesen 257 Ft/m³ kedvezményt kap a lakosság a szolgáltatási díjból.

A gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményekben (bölcsőde iskola, óvoda és az EESZI idősök otthona) fizetendő térítési díjakról a vonatkozó törvény alapján évente kétszer dönthet a fenntartó. Jelen ülésen 4%-os emelést javasolt, melyet a képviselők megszavaztak.

Végül az új kéményseprő szolgáltató a Szegedi Kéményseprőipari Kft. bemutatkozására került sor (*Az előző számunk 19. oldalán Önök is olvashatták az új szolgáltató bemutatkozását. a szerk.*). A szolgáltatót ügyvezetője, Szenkovszky István képviselte. Mint egyéb közszolgáltatások esetében, a kéményseprési díjat is a szolgáltató számításai alapján a képviselő-testület határozza meg.

A 2010. ÉVI KÖZSZOLGÁLTATÁSI DÍJTÉTELEK

TELEPÜLÉSI SZILÁRD HULLADÉKSZÁLLÍTÁS DÍJAI:

120 literes edényzet	283,- Ft/ürítés/db +áfa=	353,75 Ft
240 literes edényzet	372,- Ft/ürítés/db +áfa=	465 Ft
hulladékgyűjtő zsák	283,- Ft/db +áfa=	353,75 Ft

AZ IVÓVÍZ KÖZSZOLGÁLTATÁSI DÍJA:

vízdíj:	190,50 Ft/m ³ + áfa=	238,125 Ft
alapdíj:	269,60 Ft/hó + áfa=	337 Ft

A FOLYÉKONY HULLADÉK SZÁLLÍTÁSI KÖZSZOLGÁLTATÁSI DÍJA

2.137,- Ft/m³ +áfa= **2671,25 Ft**

kedvezmény összege: 100 Ft normatív támogatás

157 Ft önkormányzati támogatás

257 Ft/m³

A GYERMEKEK NAPKÖZBENI ELLÁTÁSÁT BIZTOSÍTÓ INTÉZMÉNYEK TÉRÍTÉSI DÍJAI

(bölcsőde, iskola, óvoda és az EESZI idősök otthona)

A gyermekek ellátását biztosító intézményekben az alapellátások keretébe tartozó szolgáltatások közül csak az étkeztetésre állapítható meg térítési díj, mely az alábbi mértékű:

bölcsőde	reggeli 48,68 Ft		óvoda	tízórai 53,84 Ft
	ebéd 182,57 Ft			ebéd 210,00 Ft
	<u>uzsonna 48,68 Ft</u>			<u>uzsonna 53,84 Ft</u>
	összesen: 279,93 Ft + áfa = 349,91 Ft			összesen: 317,68 Ft + áfa = 397,1 Ft
			diabetikus ebéd	275,60 Ft + áfa = 344,5 Ft

iskola	napközi tízórai 72,70 Ft		
	ebéd 255,76 Ft		
	<u>uzsonna 72,70 Ft</u>		
	összesen: 401,16 Ft + áfa = 501,45 Ft		
	diabetikus ebéd		275,60 Ft + áfa = 344,5 Ft

A KÉMÉNYSEPRÉS KÖZSZOLGÁLTATÁSI DÍJA

Kémény típusa	lakossági/közületi
Egyedi kémények tisztítása, ellenőrzése	
4 évenkénti műszaki felülvizsgálata	730,- Ft
Egycsatornás gyűjtőkémény tisztítása, ellenőrzése (szintenként)	
	300,- Ft
Központi kémény tisztítása, ellenőrzése (méterenként)	150,- Ft
Tartalékkémények tisztítása, ellenőrzése	400,- Ft

Kémények, füstcsatornák építésével, használatával összefüggő szakvélemény adása	díjtan
Lakó- és közösségi épületek kéményeinek	
- kiégetése (Ft/óra)	1.400,- Ft
- füstnyomás-próbája	díjtan
Bontás nélküli dugulás elhárítás	díjtan
Nem folyamatos tartózkodás céljára használt épületek kéményeinek tisztítása, ellenőrzése	730,- Ft

A jogszabály szerint felülvizsgálati kötelezettség alá eső kémények terhelhetőségének megállapítása, műszaki felülvizsgálata, szakvéleményezése. Újonnan épített, felújított, újból használatba vett, gázfogyasztó berendezéssel kapcsolatos vizsgálatok 4.392,- Ft/alkalom

2010-ben január 26-án, kedden ült össze először a település képviselő-testülete. Minden év első ülésének fontos feladata az éves munkaterv megtárgyalása, elfogadása. A képviselő-testület munkatervének összeállításánál figyelembe kell venni a jogszabályok által kötelezően megtárgyalandó napirendeket (pl. költségvetés, zárszámadás, a kistérségi társulási munkáról, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatellátásról, az adóbevételek alakulásáról szóló tájékoztatások, következő évi költségvetési koncepció, közszolgáltatások éves díjának megállapítása), továbbá azokat, melyek napirendre tűzéséről a képviselő-testület külön döntött. Emellett előzetesen írásban kérnek javaslatokat valamennyi önkormányzati képviselőtől és az intézményeink vezetőitől. A fentiek alapján összeállított munkatervet a testület megszavazta (a cikk végén olvashatják - a szerk.).

Az ülés a polgármesteri jelentéssel folytatódott, melyben az alábbiakról számolt be:

„December 15-én volt az utolsó ülésünk, valamint 22-én tartottunk még rendkívüli testületi ülést is.

Folyamatosan egyeztetünk a háziorvosi rendelő felújítási munkáiról. A külső falszínekben már megegyeztünk. Sipos György tervező urat kértük meg, hogy tegyen javaslatot, adjon segítséget.

Január 11-én a Móricz utcai iskola Ökrös utca felé eső szárnyának ideiglenes átadása megtörtént, elkezdtük a takarítást.

Január 12-én részt vettem a Szociális Bizottság ülésén.

Január 13-án a makói kórházban, a már szokásosnak mondható tájékoztatón voltunk polgármester kollégáimmal.

Január 14-én az orvosi rendelő és az iskola ügyében egyeztetünk a folyamatban lévő munkákról.

Január 19-én a LEADER-pályázatok ügyében Szekeres Krisztián keresett meg. Ezután a helyi Szociális Kerekasztal ülésén voltam. Délután az iskolapályázat elszámolását készítettük elő.

Január 20-án a Környezetvédelmi Minisztériumban jártunk a csatornázás ügyében polgármester társaimmal. 17 óra után a Nőklub rendezvényén vettem részt.

Január 22-én a makón a térségi buszmegállók többletmunkáiról egyeztetünk.

Január 25-én délután érdekegyeztető fórumon, majd ezt követően a Pénzügyi Bizottság ülésén vettem részt. A szennyvíztársulás költségvetését elfogadtuk, mely szerint 630.000 Ft-ot kell Kiszombornak fizetni működési költségként. 2012. első negyedévére kell befejezni 4 települést, köztük Kiszombort.”

A következő napirendben pályázatok beadásáról tárgyaltak. A KEOP (Környezet és Energia Operatív Program) pályázata épületenergetikai korszerűsítéseket támogat. Ez lehetőséget nyújt az önkormányzat számára, hogy a Sportcsarnok komplex energiatakarékossági fejlesztését pályázati támogatással valósíthassa meg.

A Dózsa György Általános Iskola makói gesztorsággal részt vesz a „Tudásdepó Expressz” című pályázaton, mellyel megvalósulhat az egész iskolára kiterjedő könyvtári nyilvántartás.

A Dózsa György Általános Iskola és a Karátson Emília Óvoda pályázatot nyújtanak be a TÁMOP (Társadalmi Megújulás Operatív Program) keretében meghirdetett pedagógus továbbképzésre.

A község önkormányzata pályázatot kíván benyújtani az 1/2010. (I. 19.) ÖM rendelet alapján - a bölcsődék és a közoktatási intézmények infrastrukturális fejlesztése céljából - kihirdetett pályázati felhívásra. A pályázati kiírás értelmében egy pályázó csak egy fejlesztési célra nyújthatja be pályázatát, azaz Kiszombor Nagyközség a

bölcsőde vagy az óvoda infrastrukturális fejlesztésére igényelhet támogatást. A pályázati keretet figyelembe véve képviselőink amellet döntöttek, hogy az óvoda felújítását érdemes tovább folytatni.

(a fenti pályázatokról részletesen a Pályázati Hírekben olvashatnak – a szerk.).

Az „Út a munkához” program indulását követően minden év február 15-éig az önkormányzatoknak el kell készíteniük a „Közfoglalkoztatási tervüket”. A közfoglalkoztatási terv szöveges bevezetésének a település jellemzőiről, a közfoglalkoztatás települési céljairól, sajátosságairól, az előző év tapasztalatainak értékeléséről kellett tájékoztatást adnia. Ezt követik az adattáblák.

Az első rész a 2009. évi adatok alapján az aktív korúak ellátására jogosultak (rendszeres szociális segélyezettek és rendelkezésre állási támogatásra jogosultak) helyzetének elemzését kellett elvégezni. Értékelni kellett az érintettek kor, nem, iskolai végzettség, családtípus szerinti összetételét. Ugyanez megtörtént a 2009. évben közfoglalkoztatásban részt vettek esetében is.

A terv második része a létszámadatokat tartalmazza. Figyelembe kellett venni, az előző év helyi adatait, valamint a Munkaügyi Központtól kapott tájékoztató adatokat is.

A következő rész a tulajdonképpeni közfoglalkoztatási terv. Felsorolásra kerültek a közfoglalkoztatásban ellátható, illetőleg ellátandó feladatok, és ezek ütemezése negyedéves bontásban.

A közfoglalkoztatási tervet – jogszabályi előírásoknak megfelelően – előzetes véleményeztetésre megküldték, így a Kiszombori Szociálpolitikai Kerekasztal, valamint a Dél-alföldi Regionális Munkaügyi Központ Makói kirendeltsége Kiszombor Nagyközség Önkormányzatának Közfoglalkoztatási Terv tervezetét megismerte, megtárgyalta és a benne foglaltakkal egyetértett. A jogszabálynak megfelelően a tervet megküldték a Kiszombori Cigány Kisebbségi Önkormányzat részére.

A képviselő-testület feladata és hatásköre az önkormányzat éves költségvetésének elfogadása az államháztartásról szóló törvény alapján. A költségvetés előkészítése már előző év végén elkezdődik. A januári ülésen - a kormány által előző év végén elfogadott költségvetés alapján – az első változatának megtárgyalása történik. Ebben néhány változás, pontosítás még várható, így a végleges és teljes költségvetést a következő ülésen fogadja el a testület, melyről az újság hasábjain olvashatnak majd részletesen.

Figyelemmel a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal már korábban meghosszabbított bontási engedélyére, mely 2010. október 29-ig érvényét veszti, a község önkormányzata újból pályázatot ír ki a Rónay-kastély *nem műemléki melléképületeinek* bontására, és nyilvános pályázatban hirdeti meg azt.

Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium a közrend és közbiztonság erősítése érdekében felhívást tett közzé, mely szerint támogatásban részesülhetnek a települési önkormányzatok, ill. azok társulása, amely a helyi közbiztonságot ún. településörrel kívánja megerősíteni. Az önkormányzat döntésétől függően településenként legfeljebb 2 fő településör finanszírozása támogatható. Képviselőink döntése alapján 2 főt kíván alkalmazni a település önkormányzata.

Kedves Olvasó! A képviselő-testület soros ülései 2010-ben is a hónap utolsó keddjére esnek, délelőtt 9 órai kezdettel. Ezek továbbra is nyilvánosak, bárki által látogathatók.

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

KISZOMBOR NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK 2010. ÉVI MUNKATERVE

A képviselő-testület munkaterv szerinti üléseinek tervezett időpontja: minden hónap utolsó keddi napja.

A testületi ülések kezdeti időpontja délelőtt **9⁰⁰ óra**, állandó napirendi pontjai:

1. Polgármesteri jelentés. Előadó: polgármester

2. Rendelettervezetek. Döntési javaslatok.

Előadók: polgármester jegyző

JANUÁR HÓ (I. 26.)

3. A képviselő-testület 2010. évi munkatervének elfogadása.

Előadó: polgármester

4. A 2010. évi költségvetési rendelet I. változatának megvitatása.

Előadók: polgármester jegyző

5. Kiemelt önkormányzati célok meghatározása 2010. évre.

Előadók: polgármester jegyző

FEBRUÁR HÓ (II. 23.)

3. Kiszombor – Ferencszállás - Klárafalva önkormányzatainak a Kiszombori Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény Szociális Alapszolgáltatás és Gyermekjóléti Szolgálatot Ellátó Szervezeti Egységének fenntartó társulása költségvetésének elfogadása.
Előadók: polgármester EESZI vezető
4. Kiszombor – Ferencszállás - Klárafalva önkormányzatai által fenntartott Kiszombori Mikrotérség Karátson Emília Napköziotthonos Óvodai Társulás költségvetésének elfogadása.
Előadók: polgármester óvodavezető
5. Kiszombor – Ferencszállás – Klárafalva önkormányzatai által fenntartott Iskolafenntartó Társulás költségvetésének elfogadása.
Előadók: polgármester iskolaigazgató
6. A 2010. évi költségvetési rendelet elfogadása. Előadó: polgármester

7. Nőklub tevékenysége a községben. (kötetlen beszélgetés)

FALUGYŰLÉS (Március 10. (szerda) 18 órakor az Ady endre Művelődési Házban)

Tájékoztató az önkormányzat 2010. évi költségvetéséről. Előadó: polgármester

MÁRCIUS HÓ (III. 30.)

3. A Rendőrség és a Vám- és Pénzügyőrség tájékoztatója a településen végzett tevékenységükről.
Előadók: rendőrkapitány parancsnok
4. EDF DÉMÁSZ Zrt. tájékoztatója Kiszombor nagyközség területén végzett tevékenységéről.
Előadó: szervezet vezetője

ÁPRILIS HÓ (IV. 27.)

3. A 2009. évi költségvetés teljesítéséről szóló pénzügyi beszámoló.
Előadók: polgármester jegyző
4. A Szeged és Környéke Vízgazdálkodási Társulat tájékoztatója Kiszombor nagyközség területén végzett tevékenységéről.
Előadó: igazgató

MÁJUS HÓ (V. 25.)

3. Beszámoló az EESZI tevékenységéről.
Előadó: EESZI-vezető
4. Beszámoló Kiszombor község egészségügyi alapellátásának működéséről.
Előadók: polgármester EESZI-vezető háziorvosok, fogorvosok
5. A gyermekvédelmi munkáról szóló beszámoló Kiszombor község területén.
Előadók: polgármester EESZI-vezető

JÚNIUS HÓ (VI. 29.)

3. Kiszombori Mikrotérség Karátson Emília Napköziotthonos Óvodai Társulás 2009/2010-es nevelési évre vonatkozó tevékenységéről szóló beszámoló.
Előadók: polgármester óvodavezető
4. Dózsa György Általános Iskola beszámolója a tanulók továbbtanulási lehetőségeiről, az elért eredményekről.
Előadók: polgármester iskolaigazgató
5. Tájékoztató Kiszombor Nagyközség Önkormányzata 2007-2010. évekre vonatkozó Gazdasági Programjáról.
Előadó: polgármester

JÚLIUS HÓ (Szünet)

AUGUSZTUS HÓ (VIII. 31.)

3. A 2010. évi költségvetés I. félévi teljesítésének értékelése.
Előadók: polgármester jegyző

SZEPTEMBER HÓ (IX. 28.)

3. Tájékoztató a Kiszombori Cigány Kisebbségi Önkormányzat éves tevékenységéről. Előadó: KCKÖNK elnöke

OKTÓBER HÓ (önkormányzati választások - Alakuló ülés)

NOVEMBER HÓ (XI. 30.)

3. A költségvetés háromnegyedévi teljesítésének értékelése.

Előadók: polgármester jegyző

4. A 2011. évi költségvetési koncepció megvitatása.

Előadók: polgármester jegyző

NOVEMBER HÓNAPBAN

KÖZMEGHALLGATÁS

Napirend: A következő évi költségvetési koncepció ismertetése.

Előadó: polgármester

DECEMBER HÓ (XII. 14.)

3. Tájékoztató a helyi adóbevételek alakulásáról, a helyi adórendeletek módosítása.

Előadók: polgármester jegyző

4. Átmeneti gazdálkodásról szóló rendelet elfogadása.

Előadók: polgármester jegyző

5. Közszolgáltatási díjak felülvizsgálata.

Előadók: Közszolgáltatók vezetői.

K I S Z O M B O R I O H Í R A D Ó

Szemétkérdés: lakossági felvetésre egyeztet az önkormányzat

Pécsi Csaba január elején 504 kiszombori lakos aláírásával megerősített kérelemmel fordult az önkormányzathoz. Kérése arra irányult, hogy a helyi hulladékudvar (Kiszombor, külterület 0546/19 hrsz) nyitvatartási ideje ne csökkenjen, azaz a továbbiakban is heti negyvenórás nyitva tartása legyen úgy, hogy a telepet kiszombori lakos működtesse.

A lakossági beadvány olyan kérdés tárgyalását kezdeményezte, amelyben a képviselő-testület már döntött, és bár a beadvány a helyi népszavazás kezdeményezése törvényes feltételeinek sem felelt meg, a képviselő-testület mégis érdemben foglalkozott vele. A testület úgy határozott, hogy a kérdéskör megalapozott tárgyalásához a közszolgáltatótól – a Csongrád Megyei Településtudományi Kft.-t –, részletes adatokat kér a kiszombori hulladékudvar tavalyi forgalmáról, az elszállított hulladék mennyiségéről (havi bontásban), valamint a folyó évre vonatkozó forgalomról időarányosan, valamint tájékoztatást az új nyitvatartási rend eddigi tapasztalatairól, továbbá felhatalmazta a polgármestert a közszolgáltatóval történő egyeztetésre. Szegvári Ernőné polgármester megkereste a Csongrád Megyei Településtudományi Kft.-t és tájékoztatta a lakossági kérelemben felvetett, a hulladékudvar üzemeltetésével kapcsolatos kérdéskörrel, továbbá egyeztetést kezdeményezett a közszolgáltatóval, hogy közösen keressenek megoldást a hulladékudvar hosszabb nyitva tartására, erre a legkézenfekvőbb lehetőség, ha a szolgáltató a közfoglalkoztatási pályázat igénybevitelével közcélú dolgozót alkalmazna.

A hulladékudvar működtetése a települési szilárd hulladékkezeléssel kapcsolatos közszolgáltatás része. A közszolgáltatás tartalmi és szakmai elemeit és szakmai, műszaki-technikai feltételeit jogszabályok szabályozzák. Az önkormányzat pályázat útján választotta ki a közszolgáltatót, a szolgáltatásról helyi önkormányzati rendeletet alkotott, valamint a közszolgáltatás ellátásának részletes kérdéseit a kiválasztott közszolgáltatóval Közszolgáltatási Szerződésben rendezte. Ezek a dokumentumok képezik a közszolgáltatás alapjait, tehát bármilyen módosításra csak az érintett döntéshozók egyetértésével kerülhet sor.

A jelenlegi közszolgáltatási szerződés második pontja alapján a közszolgáltatás része a települési hulladékudvar üzemeltetése, mely most a közszolgáltató feladata, annak üzemeltetője így kiszombori lakos nem lehet, legfeljebb munkavégzésre alkalmazott. A hulladékudvar dolgozójának havi illetménye és annak járulékai a szerződés alapján most a szolgáltatót terhelik, a szolgáltatás árát az elfogadott nyitvatartási rend alapján kalkulálta ki. A változás így értelemszerűen növelheti a szemétszállítás költségeit.

A hulladékudvar nyitvatartási rendjét a képviselő-testület 2009. októberi ülésén tárgyalta, azt a működési tapasztalatok alapján, a közszolgáltató javaslatára módosította a 404/2009. (X. 27.) KKÖT határozatával a következők szerint: kedd és péntek: 8–17 óra, minden második hét szombat: 8–12 óra, vasárnap, hétfő: szünnap.

Pályázat a Sportcsarnok fűtéskorszerűsítésre

Kiszombor Nagyközség Önkormányzata pályázatot nyújt be a KEOP (Környezet és Energia Operatív Program) pályázati kiírására, mely épületenergetikai korszerűsítéseket támogat. Ez lehetőséget nyújt az önkormányzat számára, hogy a Sportcsarnok komplex energiatakarékosági fejlesztését pályázati támogatással valósíthassa meg. A korszerűsítés hőszigetelést, nyílászárócsere és fűtéskorszerűsítést tartalmazhat, melyek jelentős fűtési energiaköltség megtakarítást és jóval hatékonyabb fűtést eredményezhet a csarnokban.

Nyertes pályázat esetén a Sportcsarnok komplex energiatakarékosági fejlesztésének költségvetése alapján a projekt 63,26 %-os Európai Unió támogatásra lesz jogosult.

A beruházás költségei:	Saját forrás	19.766.506 Ft
	Pályázati támogatás	34.034.544 Ft
	Összesen	53.801.050 Ft

Kiszombor Nagyközség Önkormányzata a pályázathoz szükséges önerőt az Önkormányzat tulajdonában lévő Diszkont Kincstárjegyek értékesítéséből biztosítja.

K I S Z O M B O R I Ö H Í R A D Ó

Pályázat az óvoda felújításának második szakaszára

Kiszombor Nagyközség Önkormányzata pályázatot kíván benyújtani az 1/2010. (I. 19.) Önkormányzati Miniszteriumi rendelet alapján - a bölcsődék és a közoktatási intézmények infrastrukturális fejlesztése céljából - kihirdetett pályázati felhívásra az óvoda infrastrukturális fejlesztésére, mellyel folytatható lenne a felújítás az ún. régi épületszárny fele. Burkolatcsere, fürdőszobák felújítása és nyílászáró csere finanszírozható a támogatási összegből.

80%-os támogatás vehető igénybe, a támogatás maximális összege 20 millió forint. A pályázat beadásának határideje: 2010. február 15.

K I S Z O M B O R I Ö H Í R A D Ó

Tudásdepó Expressz pályázat

A Makói Általános Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és Logopédiai Intézet gesztorként pályázatot kíván benyújtani a Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program keretében könyvtári szolgáltatások összehangolt infrastruktúrafejlesztése „Tudásdepó Expressz” címmel, melyben a kiszombori Dózsa György Általános Iskola partnerként vesz részt.

A pályázat keretében számítógép monitorral, operációs rendszerrel és szoftverekkel, valamint egy integrált könyvtári rendszer kerül beszerzésre, mellyel megvalósul az egész iskolára kiterjedő könyvtári nyilvántartás.

A gesztor a maximálisan elnyerhető összegre pályázik, mely konzorciumonként 8 millió forint. A pályázati támogatást 75-25 % arányban kívánja megosztani, így a Makói Általános Iskola 6 millió, míg a Dózsa György Általános Iskola 2 millió forint összegre pályázhat Európai Unió forrásból. A nyertes pályázat támogatása 100 %-os.

K I S Z O M B O R I Ö H Í R A D Ó

Pályázat pedagógusok továbbképzésére

A Dózsa György Általános Iskola és a Karátson Emília Napköziotthonos Óvoda a Társadalmi Megújulás Operatív Program keretében Pedagógusképzések (a pedagógiai kultúra korszerűsítése, pedagógusok új

szerepben) támogatására pályázatot nyújt be. Az Európai Unió támogatás mértéke a projekt elszámolható összes költségének 100%-a.

Az iskola „Az alapok egy életre szólnak – szakszerű, hatékony fejlesztéssel a kiszombori iskolásokért” című pályázatát és az óvoda „A fejlődő jövőért – újat, többet, mást a kiszombori óvodában” című pályázatát a település képviselői jóváhagyták, így nyertes pályázatok esetén 2-2 fő továbbképzési költségei térülnek meg uniós forrásból.

ADÓHÍREK

Gépjárműadó:

A gépjárműadóról szóló többször módosított 1991. évi LXXXII. törvény 2010. évben hatályba lépő legfontosabb változásai:

„Általános rendelkezések” változik:

1.§ (2) E törvény hatálya nem terjed ki a belföldi rendszámú járművel ellátott mezőgazdasági vontatóra, a lassú járműre és a lassú jármű pótkocsijára, a négykerekű segédmotoros kerékpárra, a külön jogszabály szerinti „méhesház” gépjárművekre, a munkagépre, a CD, a CK, a DT, az OT és a Z betűjelű rendszámú járművel ellátott gépjárműre, valamint a külföldön nyilvántartott tehergépjárművek közül azokra, amelyek az Európai Unió valamely tagállamában vannak nyilvántartva.

„Az adó mértéke” változik:

7. § (1) Az adó mértéke a 6. § (1) bekezdése szerinti adóalap után a gépjármű

- gyártási évben és az azt követő 3 naptári évben 345 Ft/kilowatt,
- gyártási évet követő 4-7. naptári évben 300 Ft/kilowatt,
- gyártási évet követő 8-11. naptári évben 230 Ft/kilowatt,
- gyártási évet követő 12-15. naptári évben 185 Ft/kilowatt,
- gyártási évet követő 16. naptári évben és az azt követő naptári években 140 Ft/kilowatt.

(2) Az adó mértéke a 6. § (2)-(3) bekezdései szerinti adóalap esetén az adóalap minden megkezdett 100 kg-ja után:

- a) a légrugós vagy azzal egyenértékű rugózási rendszerű nyerges vontató, tehergépjármű, autóbusz esetén 1200 Ft,
- b) az a) pont alá nem tartozó gépjárművek és pótkocsik esetén 1380 Ft.

(3) Az „E” betűjelű ideiglenes rendszámú járművel ellátott személyszállító gépjármű után 10 000 Ft, míg a tehergépjármű után 46 000 Ft adót kell fizetni. A „P” betűjelű ideiglenes rendszámú járművel ellátott jármű kiadása esetén 23 000 Ft adót kell fizetni. A gépjármű állandó rendszámú járművel való ellátását követő hónap 1. napjától az adófizetési kötelezettségre az általános szabályok az irányadók. Amennyiben a hatósági nyilvántartás szerint állandó rendszámmal ellátott gépjárműre „E” betűjelű ideiglenes rendszámú járművel adnak ki, ez után nem kell az e bekezdés szerinti adót megfizetni.

„Értelmező rendelkezések” változik:

18. § 13. segédmotoros kerékpár: olyan két-, három- vagy négykerekű jármű, amelyet 50 cm³-t meg nem haladó lökettérfogatú belső égésű motor vagy legfeljebb 4 kW teljesítményű egyéb motor hajt, tervezési végsebessége 45 km/óránál nem nagyobb és saját tömege legfeljebb 350 kg,

18. § 19. légrugós vagy azzal egyenértékű rugózási rendszerű gépjármű, pótkocsi: az a jármű, amelyik a Tanács 96/53/EK Irányelvének II. Melléklete szerinti légrugós vagy azzal egyenértékű rugózási rendszerrel rendelkezik és ezt a tényt az adóalany az önkormányzati adóhatóságnál a közlekedési hatóság által kiadott hatósági bizonyítvánnyal, az igazságügyi gépjármű-közlekedési műszaki szakértő szakvéleményével vagy „útkímélő tengely” bejegyzést tartalmazó forgalmi engedély bemutatásával jelenti be.”

A légrugós rendszerű információ jelenleg a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala nyilvántartásából, adatiból nem érhető el. Ezért kérjük a gépjármű tulajdonosokat, hogy ezt az önkormányzati adóhatóságnál a közlekedési hatóság által kiadott hatósági bizonyítvánnyal, az igazságügyi gépjármű-közlekedési műszaki szakértő szakvéleményével vagy „útkímélő tengely” bejegyzést tartalmazó forgalmi engedély bemutatásával tegye meg.

2004. évtől a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala Központi Okmányiroda Elektronikus Okmányügyek Osztálya az önkormányzatok illetékességi területe szerint leválogatott adatokat az illetékes Okmányirodáknak küldi meg, amely mindezt továbbítja az adott adatok kezelésére és felhasználására az illetékes

önkormányzati adóhatóságnak. Ennek értelmében az adózónak az önkormányzat adóhatóságánál bejelentési kötelezettsége nincs.

Kivéve: súlyos mozgáskorlátozott személy szállítása esetén.

Ha a gépjármű eladásra kerül, a tulajdonos bejelentését a makói Polgármesteri Hivatal Okmányirodájában teheti meg az adásvételi szerződés bemutatásával. Bejelentési kötelezettségének akkor is eleget kell tennie, ha gépjárművét nem magánszemélynek, hanem jogi személynek pl.: autókereskedésnek adta el.

Amennyiben az adózó tulajdonában már nincs az a gépjármű, amelyről az adókiivetés megtörtént, úgy szíveskedjen az adóhatóságot megkeresni az egyszerűsített ellenőrzés lefolytatása végett. (adásvételi szerződés bemutatásával)

A jármű közúti forgalomból történő ideiglenes kivonása meghatározott időtartamra, de legfeljebb hat hónapra engedélyezhető.

Ha a tulajdonos a 6 hónap lejártáig nem kéri a forgalomból történő ideiglenes kivonás meghosszabbítását, úgy automatikusan a gépjárművet a hatóság forgalomba helyezi. Ettől az időponttól fennáll az adózó adófizetési kötelezettsége.

Felhívom az adózók figyelmét arra, hogy a forgalomból történő végleges kivonás csak bontási jegyzőkönyv alapján történhet. Az adókötelezettség mindaddig fennáll, míg a közlekedési hatóság a kivonásról az Okmányirodán keresztül az önkormányzat adóhatóságát nem értesíti.

Iparűzési adó:

Minden vállalkozó esetében az adó mértéke az adóalap **1,8%-a**

(ide tartozik 2003. január 1-től a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott **mezőgazdasági őstermelő**, feltéve, hogy őstermelői tevékenységéből származó bevétele az adóévben a 600.000 Ft-ot meghaladja)

A 2010. január 01. napján hatályba lépő rendelkezések:

A helyi iparűzési adót érintő adóztatási feladatok a 2010-től kezdődő adóévek vonatkozásában átkerülnek az állami adóhatóság hatáskörébe. Eszerint az adózók elektronikus úton az APEH-hoz nyújtják be az iparűzési adóbevallásaikat, illetőleg oda teljesítik a befizetéseiket is. Ha az adózó több telephellyel rendelkezik, nem kell telephelyenként külön bevallást benyújtania, és külön-külön utalnia, hanem egy bevallást küld - települési önkormányzatoként részletezve -, a befizetéseit pedig az APEH számlára teljesíti.

A 2010-es év az átmenet éve lesz. A március 15-ei előlegfizetés még az önkormányzathoz teljesítendő. A 2009-es bevallást is az önkormányzathoz kell még benyújtani, és az előleg különbözetet is az önkormányzattal kell elszámolni. Ebben a bevallásban a fizetendő (2010-re vonatkozó) előlegeket is fel kell tüntetni. Megszűnik az előlegkiivetés korábbi rendszere is, így jövő júliustól önadózással kell majd az adóelőleget teljesíteni. A helyi iparűzési adót a jövőben tehát nem az önkormányzatoknak, hanem az állami adóhatóságnak kell majd bevallani és megfizetni. Az iparűzési adó ugyanakkor továbbra is önkormányzati bevétel lesz, a beszedett összegeket ezért felosztás után az APEH átutalja a településeknek. A késedelmi pótlékot, bírságot, mulasztási bírságot szintén az APEH számlákra kell a jövőben utalni, megfizetni. Az önkormányzatok adómegállapítási joga a 2010. január elsejétől számított második év elteltével szűnik meg, így ezen időszakban még ellenőrizhetnek, az adózók pedig önellenőrzést nyújthatnak be az önkormányzatoknál. Az adóval összefüggő fizetési kedvezményt (halasztást, részletfizetést, elengedést) szintén az állami adóhatóság fogja engedélyezni. Erre azonban - az egyéb feltételek fennállása esetén is - csak akkor kerülhet sor, ha a kérelem teljesítésével a tartozással érintett települési önkormányzat adóhatósága is egyetért.

Az adózó a helyi iparűzési adókötelezettsége keletkezését, illetve megszűnését - a helyi iparűzési adó bevételre jogosult települési önkormányzat megjelölésével - az adókötelezettség bekövetkeztétől (a tevékenység megkezdésétől), illetve megszűnésétől számított 15 napon belül bejelenti az állami adóhatóságnak. Az iparűzési tevékenységet ideiglenes, alkalmi jelleggel folytató adózó adóköteles tevékenységének megkezdése előtt, de legkésőbb a tevékenység megkezdésének napján köteles ezt az állami adóhatóságnál bejelenteni.

Adóbevallások határideje:

Iparűzési adó:

minden vállalkozás és őstermelő esetében	2010. május 31.
(2006. évről) az önkormányzati adóhatóság felé	
új vállalkozás esetében: a vállalkozás kezdését követő	15 napon belül az APEH felé
megszűnt vállalkozás esetén: a megszűnést követő	30 napon belül az APEH felé

Fizetési határidők:

1. Iparűzési adó:

I. félévi adóelőleg :	2010. március 16.
(az önkormányzati adóhatóság számlájára)	

II. félévi adóelőleg :	2010. szeptember 15.
(az APEH felé)	
2009. évi adókülönbözet:	2010. május 31.
(az önkormányzati adóhatóság számlájára)	
2009. évi őstermelők iparüzési adója:	2010. május 31.
(az önkormányzati adóhatóság számlájára)	

2. Gépjárműadó:

I. félévi adó:	2010. március 16.
II. félévi adó:	2010. szeptember 15.

A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény értelmében a hulladékkezelési közszolgáltatás igénybevételéért az ingatlantulajdonost terhelő díjhátralék valamint a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 35.§ (3) bekezdése értelmében a társulási hozzájárulás adók módjára behajtható köztartozás.

A Csongrád Megyei Településtudásügyi Kft, valamint a Makó és Térsége Víziközmű Társulat minden negyedévet követő hónap 15. napjáig átadja behajtásra a szemétszállítási díjhátralékosok, illetve a társulási hozzájárulás hátralékosok listáját.

Az adók módjára történő behajtás átadását követően a hátralékosokat felszólító levélben értesítjük a hátralék összegéről, és felhívjuk figyelmüket a hátralék mielőbbi rendezésére. Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 161. §-a alapján a végrehajtást az adóhatóság köteles lefolytatni.

Önkormányzati adóhatóság

ISKOLAI HÍREK

ÜNNEPELJÜNK EGYÜTT!

Hamarosan elérkezik egyik legnagyobb nemzeti ünnepünk, melynek közeledte mindig számvetésre készítet minket.

Vajon méltók vagyunk forradalmi elődeinkhez? Követjük példájukat? Eszünkbe jutnak ők, akik életüket áldozták hazánk szabadságáért?

Mi, a harmadik évfolyamos tanulók és tanítóik az utóbbi hetekben már nagyon sokat gondolunk erre a harcra nemzedékre, hisz nekünk jutott az a megtiszteltetés, hogy március 15-én a nagyközségi ünnepélyen műsorunkkal is tiszteleghetünk a márciusi ifjak és a melljük álló magyar és más nemzetiségű tiszta lelkű emberek emléke előtt.

Tisztelettel várunk minden kiszombori polgárt; szülőt, gyermeket, leendő kisiskolást, hogy részesei lehessenek e számunkra nagyon fontos ünnepségnek.

„Élni fogsz, hazám, mert élned kell... dicsőség
És boldogság léssen te életed...
Véget ér már a hétköznapi vesződség,
Várd örömmel a szép derült ünnepet!”
(Petőfi Sándor)

Találkozunk 2010. március 15-én 10 órakor az új művelődési házban egy meghitt megemlékezésen!

Sinka Józsefné és a harmadik évfolyamon tanító pedagógusok

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

**X. KÖZSÉGI IRODALMI EST
KÁRPÁT-MEDENCEI MAGYAR
VERSMONDÓK TALÁLKOZÓJA
VERS- ÉS PRÓZAÍRÓ,
KÉPZŐMŰVÉSZETI PÁLYÁZAT**

2010. március 13-ára szervezi az általános iskola ezt a rendezvényt most tizedik alkalommal. Azért is rendkívüli lesz ez a nap, mert a környező országokból is hívunk magyar versmondó gyermekeket.

Az eddigiekhez hasonlóan egyrészt tehát

vers- és prózamonddó versenyre hívunk minden verset-prózát kedvelő fiatal és idősebb kiszomborit. Az általános iskolások megrendezik az osztály, illetve iskolai versmondó versenyüket, és a legjobbakat hallhatjuk ezen az estén.

Másrészt újra lehet **pályázni vers- és prózáírás**, valamint **képzőművészeti** alkotások kategóriákban.

A szokásos módon, három korosztályban (általános iskolások, középiskolások és felnőttek) nevezhet Kiszombor apraja-nagyja a pályázatra, ill. a versenyre.

Vers- és prózáírás kategóriában témái megkötés nincs, de a verssel és rajzzal, képekkel pályázóknak ajánljuk mindennapi életünkéből vett *humoros, komikus* jeleneteket, eseményeket.

Pályaműveket leadni, ill. a versenyre **jelentkezni** a művelődési házban és Endrész Erzsébetnél lehet **március 1-jéig**.

A rendezvény tehát március 13-án 14 órakor kezdődik az Ady Endre Művelődési Házban:

14 óra Naszradi András Kiszombor című fotókiállításának megnyitója

Az Irodalmi Est pályázati anyagának kiállítása

15 óra A vers- és prózamonddó verseny

pályázatok értékelése

A rendezvény támogatói: Dózsa György Általános Iskola, „Kiszombori Diákokért” Alapítvány, Községi Önkormányzat, Kiss Mária Hortensia Honismereti Kör, „Kiszomborért” Alapítvány, Ady Endre Művelődési Ház, a makói Magánzeneiskola- Csikota József, Marosszögi Egyetértés Vadásztársaság, Szegvári Ernőné, Durucz né Ocskó Edit, Kajti Imréné, Szemrédi Mihály, Borsiné Engi Katalin, Papdi Mihályné, Gajdán Lászlóné, Bajusz Józsefné, Szabóné Vigh Erzsébet, Süliné Faragó Erzsébet, Barnáné Bacsa Magdolna, Balázs László, Balázs Lászlóné, Bacsa György, Kocsis Jánosné, Kiss Gézané, Pachinger Lajosné, Kerekesné Mészáros Edit, Endrész Erzsébet, Edit virágüzlet.

Endrész Erzsébet

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

A felvételi vizsga

A nyolcadik évfolyamosok számára a pályaválasztás okozza a legtöbb fejtörést. Sok iskola központi írásbeli vizsga megírását is kéri a jelentkezéshez.

Nagy kihívást jelent az írásbeli vizsgalapok eredményes kitöltése. Már tavaly is a tanév folyamán folyton azt hallottuk tanárainktól, hogy nehéz feladatok szoktak lenni, és megoldásuknál az idő folyamatosan ellenünk dolgozik. Az írásbeli eredménye nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a kiválasztott iskolába sikeres felvételt nyerjünk. Ennek érdekében nagyon sok segítséget kaptunk osztályfőnökunktől Nagy Róbert tanár úrtól, aki már szeptembertől felvételi előkészítő órákat tartott matematikából nekünk. Az előző évek felvételi vizsga feladataihoz hasonló példákat oldottunk meg. Prónai Éva tanárnő szintén már szeptembertől foglalkozott velünk. Ő magyarból készítette fel az osztályt. Sokszor kegyetlenségnek tűnt a hétfő reggeli nulladik óra. Köszönjük mindkettőjüknek, hogy szabadidejüket ránk áldozták, és munkájukkal segítettek bennünket céljaink elérésében.

A központi írásbeli vizsga január 23-án volt a kijelölt iskolákban délelőtt 10:00-tól 2-szer 45 percben magyarból és matematikából. Reméljük, hogy a vizsga minden jelentkezőnek jól sikerült. Bízunk benne, hogy a tanáraink fáradozása nem volt hiábavaló.

Szeles Brigitta 8.a

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Kedves Szülők, kedves Gyerekek!

Hagyományainkhoz híven az idei tanévben is szervezünk nyílt órákat leendő elsőseinknek. Az első osztályba lépés nagy mérföldkő mind az Önök, mind gyermekeik életében. Egy teljesen új környezettel és közösséggel való találkozás nagy változásokkal jár. Minden édesanya és édesapa azt szeretné, ha gyermekét örömteli érzések kísérnék ezekben az időkben, hogy jól érezze magát a közösségben, hogy kibontakozzon és hogy sokat fejlődjön az iskolában töltött évek alatt.

Ez a nap jó alkalmat kínál arra, hogy a leendő kis nebulók még iskolába lépés előtt megismerkedhessenek a szép új épülettel, a tanító nénikkel és a tanulók életével. Bepillantást nyerhetnek az iskola életébe, szokásainkba, a játékos foglalkozások során pedig láthatják a tanórán alkalmazott módszereket, technikákat. Célunk pedig nem más, hogy játékos formában felkeltsük érdeklődésüket a különböző tantárgyak iránt. Nyílt óráinkon a tevékenységek között szerepel majd mondóka és verstanulás, meshallgatás, dramatizálás, zenés éneklés és mozgás, matematikai és logikai feladványok.

Kedves Gyerekek!

Foglalkozásainkon ellátogatunk a „Betűk Birodalmába”, kirándulunk „Számországba”, kalandozunk majd a növények és állatok világában!

Nagyon sok szeretettel várunk benneteket és szüleiteket!

„Kezdődik az utazás
a csengő már csenget.
Kívánunk hát jó utat, s
hozzá vidám kedvet!”

/Osváth Erzsébet/

Süvegné Nagy Ivett tanító néni

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Ismerkedés az informatika világával alsó tagozattól

„A számítógép segítségével egy lebilincselő, szórakoztató tanulási világ jelenjen meg, amellyel a gyerekek tanulási tapasztalata is gazdagodik. És ezen keresztül ismerjék meg és szeressék meg a számítógépet!”

(Papert)

A 21. században már nélkülözhetetlen az informatikai tudás, amelynek megszerzését és megalapozását minél fiatalabb életkorban meg kell kezdeni. Napjainkban az általános iskolák jelentős része már felismerte az informatikai műveltség fontosságát, és valamilyen formában lehetővé is teszi a kisdíákok számára az információs tudással való megismerkedést.

A Kiszombori Dózsa György Általános Iskolában az informatikaoktatás az első osztályban megkezdődik. A gyerekeknek heti egy órában van lehetőségük a számítástechnika tanulására. A tantárgy előkészíti a felsőbb évfolyamokon előírt tananyagot, másrészt használja a számítógépet mint eszközt. Más ismeretek megszerzéséhez és a különféle készségek kialakításához is elengedhetetlen a számítógép használata. Az ismeretelsajátítás többnyire játékos formában történik.

Célunk, hogy felkeltsük, és folyamatosan ébren tartsuk a tanulók érdeklődését az informatika iránt. Fontosnak tartjuk a helyes informatikai szemlélet kialakítását. Felkészítjük a tanulókat arra, hogy más tantárgyakban, későbbi tanulmányaikban és a mindennapi életben is alkalmazni tudják informatikai tudásukat.

A tanórai tevékenységek megtervezésénél maximálisan figyelembe vesszük a tantárgyi koncentrációt: a magyar nyelv és irodalom, az ének-zene és a rajz tantárgyak tananyagát.

A tanulók első osztályban megismerkednek a gépterem rendjével. Megismerik a számítógép részeit. A gyakorlati oktatás a számítógép be- és kikapcsolásával kezdődik. Az egerkezelést különböző játékos iránygyakorlatokkal sajátítják el. Már az első osztályban elkezdődik a PAINT (rajzoló) programmal és az internettel való ismerkedés. Első osztályban fontos a helyes betűismeret elmélyítése, ennek érdekében rendszeresen végeznek a gyerekek gépelési gyakorlatokat.

A második évfolyamban a diákok már könnyebben boldogulnak a számítógépen. Magabiztosan lépnek be a WORD és PAINT programba. Néhány hónap alatt eljutnak oda, hogy három-négy mondatos szöveget helyesen tudnak begépelni, illetve a rajzprogramból be tudnak illeszteni egy ehhez illő saját készítésű illusztrációt. Az egyszerű szintű formázást – betűszín, kiemelés stb. – mindig nagy élménnyel készítik el.

Harmadik osztályban a gépelés a főszerep. A gyerekek nyolc – tíz soros szöveget gépelnek már be helyesen. Ebben az évfolyamban már nem csak írott szövegről gépelünk. A második félévtől kezdve a gyerekek rövid fogalmazásokat írnak. A kész alkotásokat örömmel, izgalommal olvassák fel egymásnak.

Mióta az informatika tantárgyat tanítjuk, azt tapasztaljuk, hogy a kisdíákok szeretnek ezen az órán részt venni. Minden héten nagy izgalommal várják, hogy odaülhessenek a géphez. A szoftverek használatát könnyen és gyorsan sajátítják el. A harmadik évfolyam végére eljutnak arra a szintre, hogy az életkoruknak megfelelően képesek használni a számítógépet.

Galó Orsolya

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Megújulva, megszépülve

A 2009/2010-es tanévben óriási változások zajlottak iskolánkban. Mindkét épületünk új köntösbe bújt, látványos fejlődésén ment keresztül. Az alsó tagozatos diákok és mi, tanítók nap mint nap figyelemmel kísértük a szorgos munkát, s együtt örültünk a nagyszerű változásoknak a Móricz utcai épületünkben.

A korszerűsítések először az intézmény falain belül indultak, majd nagyon hamar sor került a látványos, szemet gyönyörködtető homlokzat megújítására. Mi minden történt? Pörgessük is vissza az idő kerekét!

Az iskola öreg falai időtálló, új szigetelést kaptak, az ódon vízvezetékek mind cserére kerültek, megújult a teljes elektromoshálózat, az új fűtésrendszer már a 21. századot képviseli, gazdaságosabb és jobb hatásfokú. A homlokzaton és a belső terekben beépített minden nyílászáró a mai kornak megfelelő, egyszerre modern és klasszikus, igényes kivitelű. Megújult a hideg és meleg burkolati rendszer, vadonatúj parkettával és a járólapok cseréjével, valamint az egész iskolát felöltöztette a belső festés.

Nagyon jó ötlet volt, hogy a folyosón padlófűtés van, hiszen így kellemes az öltözködés még a fogvacogató téli időben is. Igényesen kialakított új cipőtartók és fogasok biztosítják az osztályok számára a ruhaneműk és lábbelik kulturált elhelyezését. Minden igényt kielégítő mosdókat használhatnak a gyerekek, és a folyosón elhelyezett ivókutak is jó szolgálatot tesznek. Otthonos és barátságos tantermeinkben öröm a munka, modern beépített szekrényeinkben minden felszerelés helyet kap.

Testnevelésóra, néptáncfoglalkozás, gyógytorna? Már indulhatunk is a tornaszobába, ahol a mozgásnak hódolhatunk.

Egy különlegességről is hírt adhatunk: sósobával is büszkélkedhetünk.

A foglalkoztató termék, pedig lehetőséget biztosítanak az egyéni fejlesztésekre és a tehetséggondozásra.

A megnövekedett belső térnek köszönhetően tágasabb tanári részt kaptunk. Itt helyezkedik el az orvosi szoba is.

Iskolánk visszakapta patinás külsejét, s újra látható az oly sokak emlékeiben élő kis torony is.

Csodás látvány tárul elénk, ha egy sétát teszünk a megszépült iskola körül.

Nincs már kerítés, betonfal, megviselt járda. Helyette tágas, barátságos terek, melyek kiemelik e szép épületet. E varázslatos környezetben, tanár s diák egyaránt örömmel koptathatja a megszépült iskola új köveit.

Kelemen Ágnes

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

„Csak az számít, hogy tudd, mit akarsz, és küzdj érte.”

Első félévünk igencsak mozgalmasan telt. Pezsgő iskolai életünk sok próbatétel elé állította vállalkozó kedvű diákjainkat. Több versenyszámban még nem született meg a végeredmény, hiszen a küzdelem a második félévben is folytatódik. Itt közöljük eddigi eredményeinket.

Angol (helyi) vetélkedő

5. osztály:

1. hely: Molnár Botond, 2. hely: Szabó Sándor, 3. hely: Horváth Enikő.

6. osztály:

1. hely: Horonitz Fanni, 2. hely: Miskolczi Máté, 3. hely: Varga Nikolett és Balogh Bence.

7. osztály:

1. hely: Papp Máté, 2. hely: Debreczeni Márk, 3. hely: Török Ákos.

8. osztály:

1. hely: Kohajda Tamás, 2. hely: Apró Balázs, 3. hely: Harkai Noémi és Zombori Evelin.

Klarinétverseny (területi forduló): Török Boldizsár 1. helyezés.

Kőrösy-matematikaverseny: Görbe Boldizsár, Hógyes Edina, Szeles Brigitta, Tenczer Zita és Zombori Evelin 6. helyezést értek el.

Návay Labdarúgó Kupa: Baka Márk, Fodor Ádám, Haklik János, Herczeg Bence, Molnár Zsolt, Mraznicza Zoltán, Szántó Dániel és Szilvási Sándor 1. helyezést értek el.

Nemes Tihamér Számítástechnikai Verseny 1 fordulójának eredményei:

2. hely: Petrik Tibor, 3. hely: Kohajda Tamás.

Ságvári-matematikaverseny: Petrik Tibor 10. hely, Kohajda Tamás 24. hely.

Kazinczy Szépkiejtési Verseny, Makó: Hógyes Edina 4. helyezés.

Természetesen, ha küzdelemről van szó, nem maradhat említés nélkül magyaros és matekos munkaközösségünk közös küzdelme a gyerekekkel és gyerekekért, hogy a központi felvételi állította akadályokat mindenki könnyen leküzdhesse. Nyolcadik évfolyamos tanulóink előtt ebben az évben ez egy nagyon fontos kihívás volt a jövőt illetően. Ehhez mértén küzdöttek diákjaink gyakran meg-megfáradva azokon a sok plusz órákon, melyeket néha már nagy tehernek éreztek, de hasznosságában sosem kételkedtek.

Szem előtt tartjuk iskolánkban, hogy minden évben legyen olyan több héten át tartó vetélkedő, mely segítségével diákjaink logikáját, kreativitását, problémamegoldó képességét és kommunikációs készségét fejleszthetjük. Ezek olyan erőpróbák, melyek valamennyi tantárgyat érintik játékos formában. Ebben az évben ilyen vetélkedő lesz a Sherlock Holmes problémamegoldó, logikai vetélkedő, mely márciusban fog indulni. Ezek a kihívások elsősorban nem rangsoroló, hanem önfejlesztő versenyek, melyeken bárki kipróbálhatja magát. Azok is bátran jelentkezhetnek, akik eddig nem mertek belefogni egy-egy ilyen versenybe, mert attól tartottak, hogy esetleg nem érnek el jó eredményt.

2010. február 5-én megrendeztük iskolai pókerbajnokságunk elődöntőjét, melyről 6 diák jutott tovább, hogy összemérhesse erejét és „pókertudását” (szerencséjét) tanáraival. Továbbjutók: Bíró Sámuel és Túri Roland (5. évfolyam), Kasza László és Klonka Krisztián (7. évfolyam), Fodor Ádám és Hatvani Zoltán (8. évfolyam). Ez a lehetőség igencsak lázba hozta az ifjúságot, és nagyon várják a döntőt, mely 2010. február 24-én lesz. A diákönkormányzat szervezésén belül Veréb Csenge vállalta magára az előkészületek lebonyolítását, így ő is a diákok között fog küzdeni Petrovics Attilával együtt, aki vállalta az osztóságot az elődöntőn.

Iskolai fórumok: www.szuloiforum.forumx.hu (5.b), www.7bkiszombor.forumx.hu (7.b).

Prónai Éva

K I S Z O M B O R I Ó H Í R A D Ó

Idegennyelv-oktatás szükségessége

Az alapfokú idegennyelv-oktatás feladata, hogy felkeltse a tanulók érdeklődését az idegen nyelvek tanulása iránt, felkészítse a tanulókat a további sikeres nyelvtanulásra, és képessé tegye őket a korosztályukkal történő sikeres kommunikációra az életük legkülönbözőbb területein.

Szerencsére iskolánk azok közé az intézmények közé tartozik, ahol lehetőséget biztosítanak már az első évfolyamtól kezdve az angol nyelv tanulására. A vidám, stresszmentes angol szakköreinken a tanulóink fokozatosan ismerkednek meg az angol kultúrára jellemző szokásokkal, hagyományokkal (pl. ünnepekkel), a mindennapi élet jellegzetességeivel (pl. étkezési, közlekedési szokások), valamint különböző nyelvi és egyéb játékok, pl. Bingo, memory, kártyajátékok, kitalálósdiók, társasjátékok, mozgásos játékok, dalok, mondókák, mesék, versek, mindennapi szituációk segítségével tanulnak meg a gyerekek angolul.

Az első és második évfolyamon megtanítjuk a gyermekeket bemutatkozni, a napszaknak megfelelően köszönni. Mozdulásos játékok segítségével megismerik, megértik az egyszerűbb utasításokat, kérdéseket. Megtanulják a családtagokat, a színeket, az állatokat (házi és vadállatok), zöldségeket, gyümölcsöket, testrészeket, ruhadarabokat. Megtanulnak 20-ig számolni. A második évfolyam második félévében kezdenek a gyerekek megismerkedni az írással, olvasással, de ez még csak a szavak szintjén történik.

A harmadik év tananyaga teljesen a negyedikes angol tankönyv tananyagára épít. Az egyszerűbb utasításokat már nemcsak megértik, de alkalmazzák is. Már nyelvtanilag nehezebb kérdésekre is megtanulnak válaszolni. Elsajátítják a gyermekek az angol ábécét, s ezáltal a betűzés rejtelseibe vezetjük be őket. 100-ig bővítjük a számkört. Az első és második évfolyamon megtanult szavakat mondatokba foglalják.

Arra törekszünk kollégáimmal, hogy feloldjuk a gyerekekben a gátlást, amelyet az idegen nyelven történő kommunikáció okozhat, megszüntessük a gyerekek számára a tanulás kényszerét, és megpróbáljunk olyan idegen nyelvi környezetet teremteni a gyerekek számára, amelyben ők az anyanyelvükhöz hasonló módon tudják elsajátítani az idegen nyelvet.

Kádárné Varga Szabina

ÓVODAI HÍREK

Hírek az oviból

Utolsó híradásunk alkalmával karácsonyi ünnepi műsorunkra invitáltuk a kedves szülőket. Most, **Haklikné Balázs Ildikó rövid beszámolóját** adjuk közre, mely által e rendezvény kulisszatitkaiba is betekinhetnek.

Tisztelt Olvasó!

Már régóta érlelődött a gondolat, hogy valamelyik óvodai ünnepünket közösen az óvoda minden lakójának részvételével kellene megrendezni, emlékezetessé tenni. Úgy döntöttünk, hogy a karácsony a legalkalmasabb, hiszen ez az ünnep az, amit minden ember, legyen gyerek vagy felnőtt, nagyon vár. Persze, ez alól is vannak kivételek, de ez nagyon kevés.

Elkezdődött a lázas tervezgetés. Minden csoport maga alkotta meg a műsorát, amit a csoport életkori sajátossága diktált. Azért, valljuk be őszintén, a sok beteg gyermek hiánya miatt, nem igazán bíztunk a sikerben. Folyamatosan figyeltük a csoport létszámok alakulását, arról nem is beszélve, hogy állandóan más és más dekorációs-,

jelmez-, zene-, versötletekkel álltak elő a kollégák és a gyerekek. De nem csak egy jó kis műsort szerettünk volna létrehozni, hanem meg szerettük volna mutatni az érdeklődőknek egy kiállítás keretében, hogy hogyan készülődünk az ünnepekre, milyen kreatív, művészi alkotások kerültek ki óvodásaink keze alól.

A tervezett időre mindent előkészítettünk. Csak reméltük, hogy minden érdeklődő nem fér el a nagy napon, ezért a főpróbát a nagyszülők és más családtagok tekinthették meg, illetve azok a szülők, akik nem tudtak eljönni a műsorra. Valamint nagy szeretettel vártuk ide az iskola alsó tagozatát is, akik nagy örömeinkre elfogadták meghívásunkat. Szívet melengető volt ennyi gyereket látni, hiszen az ott lévő összes gyermekhez fűz minket valamilyen kedves emlék. És elérkezett a nagy nap, a megmértetés ideje. Elhangzottak a köszöntő szavak, elkezdődött az ünnep. Megható volt látni gyerekeinket, ahogy félve, sírást lenyelve, izgulva kiálltak a színpadra, hogy csak egy kis időre is karácsonyi csengővé, táncoló hópihékké, hógolyózó csintalan gyerekeket eljátszva, vagy esti csillagokat rajzolva az égre, verseket szavalva, énekelve, az éltető remény gyertyáját meggyújtva feledtessék velünk a sűrű hétköznapi gondjait. Bízom benne, hogy ezen az estén átadtunk valamit, valamit a gyerekeink által, ami nem a pénzről, hanem a szeretetről, az odafigyelésről, a törődésről szólt.

A műsor befejeztével a nagyszülők által sült süteményekkel, valamint pogácsával és szaloncukorral kínáltuk az érdeklődő szülőket.

Itt szeretném megragadni az alkalmat, és a kollektíva, valamint az óvodások nevében megköszönni azoknak, akik a műsor szervezésében segítettek.

- * **A kiállítás és az ünnepi műsor előkészületeiben, lebonyolításában nyújtott segítséget a művelődési ház összes dolgozójának.**
- * **Valamint, hálásan köszönjük a finom süteményeket, teát és a felszolgálásban nyújtott segítséget a nagymamáknak: Varga Tiborné Erikának, Gulyáné Rúza Katikának, Mészáros Lászlóné Terikének, Rác Gézáné Jutkának, Sirokmánné Babusnak, Viola Istvánné Margitkának, Tiszaszegi Tiborné Marikának.**
- * **Köszönjük a pogácsát a Kiss Mária Hortensia Körnek, valamint a Cigány Kisebbségi Önkormányzatnak a felajánlott és szétosztott szaloncukrokat.**

Ez alkalommal ismét egy széleskörű együttműködéssel és egy nyertes IPR-pályázat segítségével jöhetett létre ez az élménygazdag programunk is.

Ezen a helyen szeretnénk megköszönni azoknak a szülőknek a segítségét is, akik kisebb nagyobb munkával segítik mindennapjainkat. Majorosné László Edit varrással, Badics István gyermekszékek javításával, Tóth András és Udvarhelyi Gábor fogások javításával voltak segítségünkre.

Januárban értesültünk a papírgyűjtési akciónk eredményéről. A környező települések óvodái közötti gyűjtő versenyben 5. helyezettek lettünk. Összesen 3.300 kg papírhulladékot sikerült gyűjtenünk, melyért 16.400 Ft-ot fizettek ki, melyet a „Mosolygó Gyermekarcok Alapítvány” számlájára fizettünk be.

Január 23-án ismét megrendezték Szegeden a **Százsorszép Mesegyűri Mesemondó Versenyt**, melyen most három kisgyermek képviselhetett községünk óvodásait; Naszradi Réka (a Ficánka középső csoportból), Horog Ádám (a Delfin nagycsoportból) és Kohányi Attila (a Napsugár nagycsoportból). Mindhárman bátor kiállításukról tettek bizonyosságot, és kellemes tapasztalatokkal gazdagodva tértek haza. Attila mindezeket túl a zsűri különdíját is megkapta, melyet egy Gálaműsor keretében vehet át február 19-én.

Januárban több bemutató foglalkozásra került sor óvodánkban. A **belső hospitálások** alkalmával az óvodapedagógusok látogatták meg egymás foglalkozásait, ahol kicserélhették szakmai tapasztalataikat, illetve a továbbképzéseken elsajátított ismereteiket és új technikákat is átadhatták.

A **Magán Zeneiskola néptáncbemutatóján** a szülők és érdeklődők megismerhették a nagycsoportos gyerekek által elsajátított készségeket, melyek nélkülözhetetlen alapot biztosítanak a későbbi néptánc oktatáshoz. Ezek a foglalkozásokon, a gyerekek a hagyományos népi játékok, mondókák, népdalok és népzene közvetítésével fejleszthetik ritmusérzéküket, zenei- és mozgáskultúrájukat - szakember segítségével.

Csapóné Mátó Mónika játékos angol foglalkozásait is megtekinthették az érdeklődő szülők januárban. Most az ő „**angolra hangolva**” című írását tesszük közzé:

Immáron második éve döntöttek úgy a szülők a Kiszombori óvodában, hogy gyermekeiket korán, már középső csoportban az angol nyelv tanításában részesítik. A kisgyermekkorban megkezdett nyelvtanulásról számtalan tanulmány szól, melyek sokszor egymásnak ellentmondó információkat, adatokat és javaslatokat tartalmaznak. Engedjék meg, hogy a témával kapcsolatban személyes tapasztalataimat megosszam Önökkel.

Negyedik éve foglalkozom óvodásokkal, és magam is bizonytalan voltam a hatékonyságot illetően. A gyermekek fogékonysága és tanulási tempója azonban nagyon hamar eloszlatta kétségeimet. A kisgyermekben még nem alakultak ki azok a gátlások, amelyek egy kiskamaszt a kommunikációt illetően jellemeznek. Bátran megszólalnak akár idegen nyelven is, és mindezt örömmel teszik. Arcizmaik rugalmasak, ez pedig lehetővé teszi a számukra, hogy a magyar nyelvben nem, de az angol nyelvben jelenlévő hangokat megfelelően sajátítsák el és ejtsék ki. Kulcsfontosságú kérdés a megfelelő anyag és módszer alkalmazása. A kisgyermek szívesen hallgatnak és mondanak el rövid meséket, történeteket, mondókákat és dalokat. Korosztályuknak megfelelő, ugyanakkor a mindennapi életben is fellelhető témákat dolgozunk fel a gyermek számára is élvezetes módon. Ez azt jelenti, hogy sok képpel, kézzel fogható konkrét tárgyakkal, mutogatással és mindenekelőtt nagyon sok játékkal folyik a "tanulás". A tanulás szó szándékosan került idézőjelbe, hiszen nem a hagyományos értelemben vett, néha kicsit unalmas tanulást értünk a foglalkozások alatt. Hiszen amikor mi magunk, anyukák, apukák, nagyszülők és egyéb rokonok mesélünk, verselünk és énekelünk a kisgyermeknek, nem egy tanórát tartunk nekik, hanem szeretettel és észrevétlenül osztjuk meg velük a tudásunkat.

Ez történik az ovis foglalkozásokon is. A sok játék közepette a gyermekek szinte észre sem veszik, hogy egy újabb dolgot tanultak meg angolul. Igyekszem úgy összeválogatni az anyagot, hogy valóban a mindennapi életben is használni tudják azt a gyermekek. A most megszerzett tudás pedig egy életre szóló befektetés. Bármikor is kezdjenek el komolyan foglalkozni akár az angol, akár más idegen nyelvel, ezeket a szavakat, a mondókák formájában elsajátított nyelvtani jelenségeket és főleg a foglalkozások élményét már semmi nem veheti el a gyermekektől!

Tisztelettel: Csapóné Mátó Mónika

A társintézményekkel való együttműködés jegyében a januári szülői értekezletek keretében, két előadáson vehettek részt a szülők.

A község védőnője, **Kozma Anikó** „**családtervezésről másként**” – címmel, a kis- és középső csoportosok szüleinek beszélt a családtervezésről, valamint a kistestvér érkezésekor felmerülő problémákkal, (pl. a dacossággal) kapcsolatosan adott nevelési tanácsokat, ötleteket.

Szabóné Vigh Erzsébet igazgatónő a nagycsoportosok szülői értekezletén **tájékoztatta a szülőket**. Beszélt az iskolaotthon előnyeiről, betekintést adott a megújult iskolai környezetről, a megszépült épületről.

Január 22-én a Nevelési Tanácsadó négy gyógypedagógusa végzett **kihelyezett iskolaérettségi vizsgálatot** nálunk.

Február 10 és 11-én kerül sor a két nagycsoportunk bemutató foglalkozására nyílt nap keretében, melyet a szülők és tanítónők számára tartunk. A bemutató foglalkozásokon a résztvevő pedagógusok megismerkedhetnek a leendő elsősökkel, és a szülőkkel együtt megbizonyosodhatnak arról, hogy a gyerekek mennyire állnak készen az iskolakezdésre.

2010. február 19. nevelésmentes nap lesz. A nevelésmentes napok száma a nevelési évben 5 nap, melyeket szakmai napokra, értekezletek tartására fordítunk. Az ütemezést az SZMK választmányával véleményeztetjük. A szülőket a nevelés nélküli nap időpontjáról legalább 1 héttel előtte értesítjük.

Az óvodai beíratkozás 2010. március 1. 2. és 3-án lesz, reggel 8-16 óráig.

- ☼ Ekkor, **minden óvodás gyermeket ismét be kell íratni** - pontosítjuk a személyes adataikat, a lakcím, telefonszámváltozásokat, valamint lehetőség van balesetbiztosítás kötésére.
- ☼ Továbbá a 2010. augusztus 31-ig, harmadik életévüket betöltő gyermekeket írathatják be a szülők,
- ☼ illetve a 2010. december 31-ig harmadik életévüket betöltőket pedig előjegyeztethetik.

Február 24-én hagyományainknak megfelelően **ismét farsangolni fogunk**. A fotókkal illusztrált beszámolóval következő újságszámunkban találkozhatnak.

Itt szeretném felhívni figyelmüket **internetes oldalunkra**, melyet a kiszombor.hu oldalon keresztül érhetnek el az érdeklődők.

2010. március 13-án kerül megrendezésre a **XIII. ovibál**, melyre szeretettel várunk minden segíteni és egyben jól szórakozni vágyó felnőttet. Kérjük, figyeljék a később kihelyezett plakátjainkat.

Karácsonyt váró ünnepség

Karácsony a legszebb ünnepünk, a szeretet ünnepe, az ajándékozás ünnepe... De a legfontosabb: Jézus Krisztus születése napja. Az adventi várakozás után felcsendül a halleluja, örvendezünk mindannyian: megszületett a Megváltó. Az örömhírt - mint egykoron a pásztorok - hirdetjük szóban, éneken: a kisdéd megszületett, ő leszen a mi üdvözítőnk... Rendezvényünkre 2009. december 18-án került sor az otthon lakói és klubtagjaival együtt. Ünnepségünket a hittanos gyerekek tették még bensőségebbé, hálásan köszönjük nekik és hitoktatójuknak.

Újévköszöntő ünnepség

“Szeretben, egészségben legyen részed egész évben.

Légy szerencsés, vidám, boldog, felejsd el a bűt, és gondot.

Kezdődjön hát egy új élet: legyen békés, boldog éved!” (Mentovics Éva)

2010. január 22-én (pénteken) került sor Újévköszöntő ünnepségünkre a Gondozási Központban. Programunk délután 14⁰⁰ órakor kezdődött. A hideg időjárás ellenére mégis szép számban fogadták el meghívásunkat vendégeink. Nem üres kézzel jöttek, asztalunk megtelt finomabbnál finomabb süteményekkel. Ráadásul többen készültek köszöntő versekkel, melyeket felolvastak mindenki nagy-nagy örömeire. Köszöntők után a sok finom sütemény, kávé elfogyasztását követte egy meghitt családi beszélgetés, majd folytatásként az elhagyhatatlan nótázás, és hogy teljes legyen az ünneplés: táncra is perdültünk.

Itt szeretnénk köszönetet mondani minden kedves vendégünknek, köszönjük a sok finomságot. Köszönjük, hogy együtt kezdhettük az új évet, mert hát „együtt jobb a hangulat,.. Jó volt látni a sok mosolygós arcot. Továbbra is szeretettel várjuk klubtagjainkat, valamint mindazon kedves kiszomboriakat, akik szívesen csatlakoznak programjainkhoz, melyeket a Gondozási Központban tartunk.

Tisztelettel és köszönettel a Gondozási Központ dolgozói

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Bölcsis hírek

Bepillantás a Kiszombori csodaország bölcsőde szakmai programjába

Szakmai programunk az egészséges életmódra nevelést tűzte ki célul, melynek megvalósítása érdekében úgy gondoljuk, hogy bölcsődeink mindennapjaiba ágyazva alakítjuk ki azokat a jó szokásokat, amelyek egész életükre elkísérik őket, és alapjául szolgálnak egészséges életmódjuk megalapozásának.

Az egészség, a környezet, a természet ismerete és szeretete, ezek harmóniája és védelme nagyon fontos már kisgyermekkorban.

Feladatunk, hogy olyan szokásokat, szokásrendszereket, majd az életkor előrehaladtával olyan viselkedési szabályokat alakítsunk ki a gyermekekben, amelyek meghatározóak a természet és az ember által létrehozott környezettel való harmonikus kapcsolat kialakításában. Természetesen mindezt játékos formában tesszük, figyelembe véve életkori sajátosságait. Törekszünk az egészségkultúra, a helyes életmód korai megalapozására.

Nagy figyelmet fordítunk a tisztaság iránti igény kialakítására, az egészséges ételek, életmód elfogadtatására. Családtámogató intézményként szülőcsoportos beszélgetéseket szervezünk, ahol a helyes neveléshez kaphatnak segítséget szakembereinktől a szülők. Biztosítjuk a gyermekek életkorának megfelelő biztonságos környezetet. A közös játékokkal örömforrást, tapasztalatszerzési lehetőséget biztosítunk a gyermekeinknek. Hozzásegítjük őket ahhoz, hogy az együttmozgás során jobban megismerjék önmagukat, társaikat, környezetüket.

Minden évben lehetőség van, hogy a szülőket bevonva programokat tervezzünk, ahol kötetlen játékos formában együtt lehetnek gyermekeikkel, ezzel is betekintést nyernek a mindennapi, bölcsődei életünkbe. Szem előtt kívánjuk tartani a családi, jó hangulatú bölcsődei légkör megteremtését, ahol nemcsak a gyermekek, hanem a felnőttek is jól érzik magukat.

A változatos családi programok vonzerőt jelentenek és fokozzák a munkánk iránti bizalmat.

Az első ilyen alkalom:

- **Február:** A farsang, ahol a gyermekek, ha szeretnék, beöltözhetnek farsangi jelmezbe. Nem maradhat el a finom farsangi fánk, melyet a szakács néni készít.
- **Április:** Húsvétváró családi délutánra is szeretnénk, ha eljőnnének a kedves szülők, ahol a gyermekekkel együtt készíthetnek nyuszi fészket, kopogatókat, sőt nyuszi tojást is festhetnek.
- **Májusban:** Gyermeknap, családi délelőtt a szülőkkel, ugrálóvár, arcfestés
- **Július- Augusztus:** búcsú kerti parti az óvodába menő gyermekeknek
- **Október:** Ajándékkészítés a nagyszülőknek
- **November:** Adventi készülődés, mely karácsonyi vásárral társul.
- **December** télapó várás öröme, karácsonyfa-állítás, mézeskalács-készítés, ünnepi hangulat a szülőkkel.

GONDOLKODTATÓ

Ők ma gyerekek

- Ha ma kihagyod az esti mesét, holnap, már lehet, hogy nem is kéri a lányod vagy fiad.
- Ha nem ülsz le vele játszani, előfordulhat, hogy a jövő héten, már késő lesz.
- Ők ma gyerekek, s nem pótolhatod az önfeledt építést, babázást mesélést.
- Ha most kihagyod az együttlét boldog perceit, évek múltán talán már a meghitt beszélgetéseket sem igénylik.
- Ha most nem sétálsz velük kézen fogva, akkor pár év múlva végleg elengedik a kezed, és kapaszkodó nélkül elsodródhatnak.
- Visszahozhatatlanok és megismételhetetlenek a gyermekkor napjai, hetei, hónapjai, évei.
- Téglák ezek, melyekből és melyekre a felnőtt élet épül.

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani azoknak a kedves embereknek, akik az adventi vásáron adományaikkal a bölcsődés gyerekek játékkészletének bővítéséhez hozzájárultak

Dénes Andrásné szakmai vezető

Mikulásgyár

A 2009. év decemberében immár harmadik alkalommal került megrendezésre a Mikulásgyár a Kiss Mária Hortensia Honismereti Kör szervezésében és az önkormányzat segítségével. A tavalyi évben 20 gyermekes család között osztottuk ki a lakosság felajánlásaiból összegyűlt adományokat.

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani az alábbi felajánlóknak:

Bacsa Pálné, Bakáné Varsányi Judit, Balázs Lászlóné, Czirbus Beáta, Dudás Edit, Farkas Lászlóné, Fodor Gábor, Hoksáné Nitsche Ingrid, id. Baranyi Sándor, ifj. Baranyi Sándor és családja, Kerekes Imréné, Kószóné Sztraka Anasztázia és családja, Kovács Györgyné, Kovács Ilona, Márton Miklós (Nagyszentmiklósi u.), Mártonné Miron Ágnes, Mészáros Lászlóné, Németh Csaba, Panyor István, Sánta Endre (Duna Pro. Zrt.), Selley Annamária, Somogyiné Gulácsi Ilona, Süliné Horváth Gabriella, Süvegné Nagy Ivett, Szabó Terézia, Szabóné Faur Edit, Szegvári Ernőné, Szekeresné Tímea, Szűcs Lajosné, Takács Józsefné, Tóth András, Török Dezső, Varga Józsefné, Vízhányó Erika és a Kiszombori Dáridó csoport.

A kiszombori Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat ezúton szeretne köszönetet mondani minden lakosnak, aki a felajánlásával, támogatásával segítette a szolgálat 2009. évi munkáját.

Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat

Hiánypótlás

Az előző számunkban olvashatták Kozma Anikó védőnő **Családtervezési tanácsok** című cikkét, melynek végéről az újságszerkesztés során kimaradt a cikk fontos eleme, a felhasznált irodalom ismertetése. Ezt a hibánkat, hiányosságunkat pótoljuk. szerk.

Felhasznált irodalom:

DR. CZEIZEL ENDRE: HÁROM HÓNAPOS FELKÉSZÜLÉS A FOGAMZÁSRA /CSALÁDILAP 2007. SZEPTEMBER/

Dr. Czeizel Endre: Gyermekvállalás /Családilap 2008. május/

EGY SZÁZALÉK

A „Kiszomborért” Alapítvány számára az idén is felajánlható a SZJA 1 %-a.

Alapítványunk arra törekszik, hogy az alapító okiratában lefektetett céljait: Kiszombor község közösségi, kulturális életének támogatását, környezetünk szebbé tételét elősegítse. A felajánlott támogatásokból törekszünk szinte azonnal vállalásainkat teljesíteni, hogy támogatóink láthassák, örülhessenek a megvalósult, községünket díszítő objektumoknak, kiadványoknak stb. Ha szívesen támogatnák terveinket: a Helytörténeti Gyűjtemény ismertetőfüzetének néprajzi jellegű kiadását, vagy a helyi műemlékek kiadványban és köztéri bemutatóhelyeni elhelyezését, esetleg a Rónay-emlékszoba bővítését, kérem, személyi jövedelemadójuk egy százalékát utalják

az alapítvány részére.

Valamint kérjük, ha a Rónay-emlékszobába felajánlható tárgyaik volnának, keressenek bennünket.

Adószámunk: 19082930-1-06.

Köszönjük támogatásukat. Endrész Erzsébet, elnök

„Kiszombori Diákokért” Alapítvány

Engedjék meg, hogy A „Kiszombori Diákokért” Alapítvány nevében megköszönjem mindazoknak a felajánlásait, akik adójuk 1%-ával támogatják Alapítványunkat, és azoknak is, akik a jövőben támogatni fogják. Ezt az alábbi adatok segítségével tehetik meg:

A „Kiszombori Diákokért” Alapítvány adószám: 18457043 – 1 – 06

Itt ragadnám meg az alkalmat, hogy röviden beszámoljak arról, hogy mire költi Alapítványunk az Önök adományait. Alapító okiratunknak megfelelően csak a diákokra fordíthatjuk a kiadásainkat. Így többek között a kiemelkedő tanulóink jutalmazására: év végi kimagasló teljesítményt elért tanulók könyv- illetve pénzjutalma. Iskolai rendezvények támogatása: farsang, sulikupa, akadályverseny, Dózsa – napok, Trapp – nap. Tanulmányi versenyek támogatása: vers- és prózamondó verseny, térségi szövegértő verseny, egyéb iskolai versenyek. Több versenyen elindult, és ott kiemelkedő eredményt elért tanulóink verseny nevezési díjainak támogatása: megyei és országos döntőbe jutott tanulók.

Emellett fontosnak tartjuk (gondolván a jövő „kiszombori nemzedékére”), hogy biztosítsuk Alapítványunk jövőjét is, főleg ebben a mai nehéz gazdasági helyzetben. A befolyt összeget „jó gazda módjára” kezelve, alaptőkénket folyamatosan gyarapítjuk, hogy lekötött pénzösszegünk kamataival biztosítsuk Alapítványunk hosszú távú életképességét.

Mindezekhez köszönjük az Önök segítségét!

Nagy Róbert, kuratóriumi elnök

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

„Egészségért és Elviselhetőbb Életért Kiszombor és Vidéke” Alapítvány

Alapítványunk a tevékenységét nem az "élet napos oldalán" végzi. A gazdasági válság miatt egyre nő a hozzánk fordulóknak száma. Ha segíteni szeretne a rászorulókon, kérem, hogy az adója 1%-át utaltassa az alapítványunk javára.

Egészségért és Elviselhetőbb Életért Kiszombor és Vidéke Alapítvány

Adószám: 18467619-1-06

Bankszámlaszám: 11600006-00000000-02352891

Segítségüket hálásan köszönve: *dr. Kiss Katalin, a kuratórium elnöke*

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

„Mosolygó Gyermekarcok” Alapítvány

A Mosolygó Gyermekarcok Alapítvány már 10 év óta támogatja a kiszombori óvodás gyerekeket, ezért most az ő nevükben kérem Önöket, hogy

adójuk 1% -ának felajánlásával támogassák az alapítványt!

Kérjük így töltsé ki az APEH nyomtatványcsomagjában található rendelkező nyilatkozatot!

A kedvezményezett adószáma: 18465954-1-06

A kedvezményezett neve: „Mosolygó gyermekarcok” Alapítvány

Börcsökné Balázs Márta óvodavezető

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

Kiss Mária Hortensia Honismereti Kör

Sajnálattal közöljük kedves támogatóinkkal, hogy a Kiss Mária Hortensia Honismereti Kör az idén még nem fogadhatja a felajánlott 1 %-okat. 2011-től leszünk kedvezményezettek az 1 % támogatási összeg fogadására.

Hagyományörző tevékenységeinket, programjainkat azonban, ahogy eddig is tették, támogathatják adományaikkal, melyekért köszönetet mondunk. Továbbra is várjuk szeretettel az érdeklődőket egész évben zajló rendezvényeinkre.

K. M. H. H. K. tagsága

CIVIL HÍREK

Helyi civilek találkozója

2010. február 3-án a Kiss Mária Hortensia Honismereti Kör kezdeményezésére a községben működő civil szervezetek és alapítványok vezetői találkoztak a helyi művelődési házban.

Tájékoztatták egymást szervezetük tevékenységéről, és keresték és keresik a jövőben az együttműködés lehetőségeit. Valamennyien a község lakóinak érdekében tevékenykednek, így az összefogás lehetősége adott. Megállapodtak, hogy értesítik egymást elkövetkezendő programjaikról.

A jelenlévő polgármester asszony elmondta, hogy a Községi Önkormányzat szívesen fogadja a civilek működését, és a lehetőségeket kihasználva támogatja működésüket. Az Önkormányzat folyamatosan keresi a pályázati lehetőségeket,

írják a pályázatokat, és gondoskodnak a nyert pályázatok megvalósulásáról, pl. a Vályogos-tó beruházása vagy a Helytörténeti Gyűjtemény és tere felújítási és rendezési pályázata.

Köszönjük azon civil szervezeteknek, akik elfogadták meghívásunkat.

Endrész Erzsébet

K I S Z O M B O R I Ó H Í R A D Ó

A „Kiszomborért” Alapítvány pályázati kiírása

Az alapítvány Kuratóriuma pályázatot hirdet, a község fiatalságának elemző pályamunka írására, amelyben kifejezhetik gondolataikat *Kiszombor jövője a fiatalság szemével* címmel.

Várjuk minden érdeklődő véleményét, aki szeretne tenni Kiszombor jövője érdekében, és vannak jó ötletei, megvalósítható tervei.

A pályázat induljon ki a mai helyzet elemzéséből, és tárja fel a pályázó jövőképét, terveit. Terjedelmi megkötés nincs.

Leadási határidő: 2010. július 31.

A „Kiszomborért” Alapítvány Kuratóriuma

K I S Z O M B O R I Ó H Í R A D Ó

Kirándulás támogatóink részére

A Kiss Mária Hortensia Honismereti Kör 2010 májusában kirándulást szervez Esztergom, Komárom- erődrendszer megtekintésére. Folyamatosan lehet jelentkezni és érdeklődni az Ady Endre Művelődési Házban.

a honismereti kör tagsága

PROGRAMAJÁNLÓ

Kiszombor Nagyközség Önkormányzata tisztelettel meghívja önt és családját az 1848-1849-es forradalom és szabadságharc tiszteletére szervezett rendezvényeire.

Március 15. 10 órától
(hétfő)

**ÜNNEPI
MEGEMLÉKEZÉS**

az Ady Endre
Művelődési Házban

Március 13. (Szombat) 14 órától
az Ady Endre Művelődési Házban

X Irodalmi Est
Kárpát-medencei magyar
versmondók találkozója

K I S Z O M B O R I Ó H Í R A D Ó

Kedves Kiszomboriak!

Tudjuk, hogy a betegséget megelőzni és nem gyógyítani kellene. A Kiszombori Faluépítő Közösség egészségügyi munkacsoportja kidolgozott egy átfogó programot, mely az egészséges életmódra szoktatást célozza meg.

- egészséges táplálkozás
- mozgás
- gondolkodási készség fejlesztése

A már kialakult betegségek mielőbbi felfedezésére rendszeres szűrő vizsgálatokat tervezünk. A krónikus mozgásszervi és légúti betegek rehabilitációja már folyik

Az egészséges táplálkozás népszerűsítése érdekében 5 órás kóstoló címmel bemutató sorozatot indítunk. Az első alkalommal saját készítésű lekvárokat szeretnénk bemutatni hagyományos /szilva, barack stb./, érdekes /mák, tök stb./ és egzotikus /kivi, citrom, stb./ kategóriából. Tudjuk, hogy nem új dolgot fedeztünk fel, hiszen bizonyára sokan készítenek otthon hasonlókat. Ha valakinek kedve van, csatlakozzon hozzánk, hozza el a saját kóstolóját.

Reméljük, felkeltettük az érdeklődésüket, és eljönnek 2010. február 24-én 17 órára az Ady Endre Művelődési Házba.

Mindenkit szeretettel vár a Kiszombori Faluépítő Közösség egészségügyi munkacsoportja.

KÖSZÖNJÜK

Harmadik éve díszíti karácsonyi időszakban a művelődési ház előterét hatalmas fenyőfa. A legutóbbi egy gyönyörű ezüsfenyő volt. A mennyezetig érő, sűrű fát leginkább a hozzánk betérő gyerekek nézték ámulattal. Öröm volt látni, hogy mennyire lenyűgözi őket a díszes fa.

Mindezekért nagyon nagy köszönetet mondunk Orbán Máriának, akitől a fát, fákat felajánlasként kaptuk. Cserébe intézményünk három töves facsemetét adott, hogy a huszoneves fák helyére kerüljenek. A facsemetéket is önzetlen felajánlasként kaptuk Dömösi László kertészetéből. Köszönjük kedvességüket.

Nagy Lőrinc

REMDŐRSÉGI HÍREK

Tisztelt Időskorú Embertársaink!

Napjainkban egyre több időskorú válik károsulttá, áldozattá betörők, besurranók és trükkös tolvajok, illetve rablók támadása által.

A bűnelkövetőket a korcsoport ismert élethelyzete – romló egészségi állapot, hátrányos anyagi helyzet, magányosság - motiválja, melyek együttesen a védekező képességüket gyengítik.

Közös érdek, hogy megvédjük idős honfitársainkat, ennek érdekében a rendőrség fokozott erőfeszítést tesz. Azonban a cél eléréséhez a társadalom és a helyi közösségek, valamint az igazságszolgáltatás szerveinek összefogása szükséges. Az érintett korosztály tagjainak felkészítése fontos tényező, melynek első lépése a tájékoztatás a várható támadásról és a védekezés lehetőségeiről. Értékeik és személyük védelmében saját maguk sokat tehetnek!

Ismerje meg a bűnelkövetés jellemzőit!

Zseblogolás és alkalmi lopás, besurranás

A zsebtolvaj erőszakot nem alkalmaz a kiszemelt dolog jogtalan elvétele során. Egyik típusa, aki ügyes ujjaival kiemeli a zsebek és táskák tartalmát, a másik a zsebmetsző, aki már vágóeszközt (borotvát, szikét) alkalmaz. Elkövetési helyek: tömegközlekedési járművek, bevásárlóközpontok, piacok vagy bárhol, ahol jelentős számú ember fordul meg. A zsebesek általában magányosak, viszont előfordul, hogy munkamegosztásban dolgoznak.

A besurranó házról házra járva próbálkozik, a nyitva hagyott kapun és lakásajton benyitva „lovásítja” meg az értékeket, miközben a ház lakója a kertjében vagy a konyhájában merült bele teendőibe.

A védekezés módjai

- A zseblogolás elkerülése érdekében ne vigyen magával a szükségesnél több készpénzt, fizessen bankkártyával, értékes dolgokat ne viseljen feltűnő módon és helyen! Vásárolni lehetőleg világosban és ne egyedül induljon el!
- Az értékeit tartsa szem előtt, tömegben karja alá szorítva, soha ne hagyja hátra gépkocsi utasterében látható helyen, bevásárlókocsiba dobva, pultra helyezve vagy bárhol őrizetlenül!
- Biztos helyre tegye minden értékét, ajánlott a ruházat belső zsebeibe, zárt táskák mélyébe, melyet tartson testközelben szorosan és szem előtt, időnként ellenőrizve sértetlenségét! Nők számára a csatos kivitelű táskák ajánlottak, ellentétben a cipzáras és mágneszáras kivitelűvel szemben, mert ezekből egyszerűbb a lopás.
- A zsúfolt helyszíneket lehetőség szerint kerülje, és figyeljen fel a gyanúsán viselkedő személyre, aki folyamatosan szemmel tartja vagy indokolatlanul megszólítja! Idegen kérésére ne váltson fel pénzt!
- Utazása során pályaudvarokon és vonaton ne hagyja őrizetlenül csomagjait még rövid időre sem, valamint ne bízta rá idegen személyre, még akkor sem, ha szimpatikus! Vegye igénybe a csomagmegőrző-szolgáltatást!
- Ha tetten érte a tolvajt, egyedül ne szálljon szembe vele, mert erőszakot alkalmazhat és bűntársai a közelben lehetnek! Kérjen segítséget a közelben tartózkodó állampolgároktól, majd értesítse a rendőrséget, és tegyen feljelentést akkor is, ha nincs információja a tettes személyéről, mivel ez a fajta cselekmény minden esetben bűncselekményt képez.

Fontos szempont a lakás biztonsága

- A besurranások megelőzhetők, amennyiben minden esetben **zárva tartja a kaput**, bejárati ajtót akkor is, ha otthon tartózkodik, vagy kis időre átmegegy a szomszédba! Földszinti lakások esetén érdemes az ablakra rácsot szereltetni, családi háznál kutyát tartani.
- Otthona kulcsait ne rejtse el a bejárat közelében, a biztosnak vélt „dugi” helyek az elkövetők előtt jól ismertek. A bejárati ajtóra szereltesse fel széles látókörű optikai kitekintőt, valamint biztonsági láncot.
- A bejárati ajtóra szereltesse fel biztonsági zárat úgy, hogy a megfelelő mechanikai szilárdságú ajtó több ponton záródjon. Ezt érdemes kiegészíteni elektromos érzékelő-riasztó berendezéssel, mely éjjel –nappal távjelzést tud továbbítani valamely vagyonivédelmi cég diszpécser szolgálatához.

- Alakítson ki lakókörnyezetével kölcsönös együttműködésre alkalmas viszonyt, és kölcsönösen tartsák figyelemmel egymás lakhelyét. Az idegen és a gyanúsán viselkedő személyeket figyelje meg, a járművek adatait jegyezze fel, majd azokat adja át a polgárőrnek, rendőrnek, szociális gondozónak.
- Értékesebb vagyontárgyairól készítsen házi leltárt, feltüntetve azok egyedi jellemzőit, azonosítási számát. Lehetőség szerint nagyobb készpénzt ne tartson otthon, készpénzt lakásában is lemez- vagy pénzkazettában tároljon és lehetőleg ne egy azonos helyen.
- Amennyiben azt észlelte, hogy sérelmére betörés történt, vagy bármely módon lopás, azonnal értesítse a rendőrséget, a helyszínt ne változtassa meg, mert ezzel a nyomok rögzítését nehezíti.

A trükkös lopás

A bűnelkövetési módszer lényege, hogy az időskorú lakóhelyén jelennek meg a szélhámosok, akik különféle hihetőnek tűnő magyarázatokkal, kéréssekkel bejutnak a lakásba, és a tulajdonos figyelmét elterelik, majd alkalmas pillanatban zsebre vágják pénzt vagy értéktárgyait. A tettesek a korcsoport elszigeteltségéből adódó alulinformáltságára, és hiszékenységére építenek.

A trükkös tolvajlások a hamis ürügyek csoportosítása:

- A „segítségre szoruló” idegenek mondatai így szólnak: „kérek egy pohár vizet, rosszul érzem magam, a gyermekemet szeretném tisztába tenni, a mosdót szeretném használni, a telefont szeretném használni, baleset érte a közelben hozzátartozómat, és a műtéthez forintra van szükségem, és euróm van”.
- A házaló árusok, felvásárlók, adománygyűjtők, ügynökök: „vegyen tőlem árut, tűzifát árusítok, régiséget vásárolok, megveszek bármit, csak adjon vissza 20 ezresből, illetve beteg gyerekeknek, egyháznak pénzádományt gyűjtök, rendelést veszek fel bármilyen javításra”.
- A magukat hivatalos személynek kiadók: „közüzemtől jövök villany-, gáz-, vízóra leolvasó vagyok, túlfizetés történt, adjon vissza 20 ezresből, önkormányzattól hoztam segílyt, postás, rendőr vagyok, hamis bankjegy van a nyugdíja összegében”.

A Rendőrség bűnmegelőzési ajánlásai:

- Óvakodjon az idegenektől, és ne engedje be lakásába! Nézzon ki az ablakon vagy kémlelő nyíláson, hogy fel tudja mérni a bejelentkezőt, győződjön meg arról ajtónyitás előtt, be van-e akasztva a biztonsági lánc, mely védelmet ad.
- Ha beengedi a látogatót, lehetőleg legyen Önnel egy szomszéd, egy rokon. Ha ezt megfogadja, sokkal kevesebb lesz a látogatója, de értéke is megmarad.
- Amennyiben a hivatlan vendég már akarata ellenére belépett otthonába, ne hagyja egy pillanatra sem felügyelet nélkül. Amennyiben kellő határozottsággal lép fel, meghátrál és távozni fog.
- Bárkinek is adja ki magát (hivatalos személyeknek), minden esetben kérjen igazolványt és személyének azonosítása végett hívja fel az intézményt, melyre hivatkozik. A cégek valódi munkatársai fényképes azonosító kártyával rendelkeznek, melyet intézkedésük során felmutatnak, ellenben a csaló szélhámos nem rendelkezik ilyen okmánnyal. **A szolgáltatók nem térítenek vissza készpénzben túlfizetést!**
- Lehetőleg a zárva tartott kerítésen, bejárati ajtón keresztül kérdezze ki a becsengetőket jövetelük céljáról, és csak állításuk valóságának ellenőrzése után nyisson ajtót.
- Aki rosszulre hivatkozik, hívjon mentőt, vagy irányítsa a közeli orvoshoz, egészségügyi intézményhez. A pénzváltás trükkjével próbálkozót a legközelebbi üzletbe küldje. A valós adománygyűjtők postai csekken kérik a befizetést és nem készpénzt kérnek. Pénzt ne vegyen elő idegen jelenlétében, mert ezzel kifigyelhetik, hol tartja megtakarítását, nyugdíját.
- Amennyiben gyanús körülményt észlel, azonnal értesítse a rendőrséget az ismert 107-es vagy 112-es telefonszámon, illetve hívja segítségül szomszédjait, jó ismerőseit!
- Amennyiben mégis megkárosították, tegyen feljelentést megadva a fontos információkat a nyomozhatóságnak (az elkövető személyleírása, „munkamódszere”, járműve típusa és rendszáma, távozási iránya, az elvitt dolog jellemzői).

Az árendőrt hogyan ismeri fel?

A hivatalos minőségben eljáró rendőrök esetében a lakóhely szerint illetékes rendőrkapitányság ügyelete tud felvilágosítást adni, hogy valóban szükséges-e a hivatkozott rendőri intézkedés.

Az intézkedő - civilruhás- rendőr saját maga igazolására rendőrigazolványt köteles felmutatni, amely mellett mindig van egy 5 jegyű számot tartalmazó rendőrségi emblémát magába foglaló jelvény is. A jelvény egyedi sorszámozású, az alapján állapítható meg a rendőr kiléte, és ezt kérés esetén az intézkedő rendőrnek az állampolgár tudomására kell hoznia.

Az árendőrök ellenben mindig a pénzre utaznak tolokodóan, fenyegetően lépnek fel, engedély nélkül akarnak házkutatást végezni. A felmutatott jelvényükön legfeljebb csak a Police felirat szerepel.

A legfontosabb, amit tudni kell: amennyiben a rendőr lefoglal vagy átvesz valamit, arról hivatalos jegyzőkönyvet ír (jegyzőkönyv házkutatásról, lefoglalásról), és egy példányát a helyszínen hagyja.

A seftesek becsapják a hiszékeny embereket

Közvetlen környezetünkben is gyakori bűnelkövetési formaként tapasztaltuk, hogy a piaci vagy utcai vásárlások során ismeretlen árusok rendszeresen megszólítják a vásárlókat és nagyon kedvező áron kínálnak igen keresett termékeket (pl. dohányáru, alkohol, tűzijáték, kávé).

Természetesen mindenki keresi az olcsó árut, azonban nem gondol bele, hogy egy ilyen kedvező alkalom gyakran balul sült el, bűncselekmény áldozatává válhat.

Ezek az alkalmi árusok soha sem rendelkeznek asztallal, sehol nincsenek kipakolva. Jellemzően olyan árut, olyan holmit kínálnak, melyet az adott területen nem lehet megtalálni, esetleg ott egyáltalán nem kapható.

Ezek az emberek meggyőzően követik el ezeket a bűncselekményeket, kitalált történeteket adnak elő és teljesen hihető módon találják azt.

A fentiekre való tekintettel a piacon történő vásárlás esetén:

- Kizárólag olyan árustól vásároljon, akinek látja a portékáját!
- A készpénzt kizárólag az áru átvételekor adja át, előre soha!
- Csak stabil árusító hellyel rendelkező árustól vásároljon!
- Gyanús személyektől még kedvező árajánlat esetén se vegyen semmit!

A következő számban folytatjuk.

HIRDETÉS

Z O M B O R I G A Z D A Á R U H Á Z

Kiszombor, Szegedi u. 1.

- TAVASZI VETŐMAGOK ÉRKEZTEK!

- zöltség, virág, bab, borsó
- fűszer- és gyógynövénymagok
- tavaszi műtrágyák, virágföld
- lemosó permetszerek, gyomirtó
- permetező és alkatrészek
- kerti szerszámok, cirokseprű
- munkavédelmi kesztyű
- szennyezett víz szivattyúk
- purhab és tömítők

- egér- és pocokirtók
- kerékpár külső és belső gumik

DUGHAGYMA ÉRKEZETT!!

Nyitva: H.-P: 7:00-17:00

Szo: 7:00-12:00

Telefon: 06 20 364 89 75

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

„BÁLINT BOLTJA” 100 Ft-os bolt februári ajánlata

Tchibo Family kávé 250 gr	399,- Ft	ERNESTO fürdőszoba szőnyeg szett	
Maxell DVD-R lemez	80,- Ft	3 db-os + zuhany függöny TOP ÁR!	1690,- Ft
Maxell CD lemez	60,- Ft	felmosó vödör + csavaró	450,- Ft
begyűjtős kocka 40 db-os (olasz)	299,- Ft	bőr kutyanyakörv, szegecselt	759,- Ft
szobai ruhaszárítók 10 féle	2930,- Ft-tól	gyapjú garnitúra	
Cobra energia ital 2L-es	215,- Ft	(kis-, nagypárna, paplan) 2 oldalas	4990,- Ft
minőségi zsebkések tokkal 10 féle	999,- Ft	LaLigne tusfürdő (német) 300ml 5 illatban	299,- Ft
Mystic dobozos hajfesték csomag,		Egérfogó ragasztó	339,- Ft
mind a 17 szín	395,- Ft	ajtó- és ablakszigetelő csík	119,- Ft
		Bravos kávé 250gr	289,- Ft

BENZINES LÁNCFŰRÉSZEK kaphatók!!!
(52 cm3, 40-es vágólap, 2,2Kw) 20 990,- Ft

GÁZPALACK (MOL) CSERE: 4370,- Ft

Háromkerekű elektromos motor (mozgáskorlátozottaknak). Eredeti angol gyártmány. Hibátlan, kitűnő állapotban. keveset használt. Garanciával!!! 30-40 km-es üzemtávval. teljes felszereléssel. **Jöjjön el, nézze meg, próbálja ki!** Az új ár ötöd részéért. Februárban még **AKCIÓS** áron!!

3000 Ft vásárlás felett 10% engedményt adunk azonnal, ha bemutatja ezt a hirdetést!!! (érvényes 2010. 02. 28-ig. /elektromos motorra nem vonatkozik)

Köszönjük, hogy idén is megtisztelt bennünket vásárlásaival!

„Bálint Boltja” (a főtéri buszmegállónál)
Fodor Team Kft.: Szilvia, Szilvia, Bálint

K I S Z O M B O R I H Í R A D Ó

KISZOMBORI HÍRADÓ Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság. Kiadja: Ady Endre Művelődési Ház. Felelős szerkesztő: Nagy Lőrinc. Tel.: 297-465, 06 30/351 82 48, aemh@vipmail.hu. Nyomdai előkészítés: Kiszombor, Szegedi út 13.